

**Nemzeti Közszerolálati Egyetem
Vezető- és Továbbképzési Intézet**

Kriminalisztikai szakértő
szakirányú továbbképzési szak

Képzési Program

Szakfelelős: Dr. Angyal Miklós

I.

A kriminalisztikai szakértő szakirányú továbbképzési szak Képzési és Kimeneti Követelményei (KKK)

1. A szakirányú továbbképzés megnevezése

kriminalisztikai szakértő szakirányú továbbképzési szak

A szakirányú továbbképzés megnevezése angolul

Criminalistics expert postgraduate specialist training course

2. A szakirányú továbbképzésben szerzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése

kriminalisztikai szakértő (Zárójelben a szakterület megnevezésével. Szakterületek: fegyverszakértő, írásszakértő, nyomszakértő, okmányszakértő, ujjnyomatszaktő.)

A szakirányú továbbképzésben szerzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése angolul

Criminalistics expert (The criminalistics areas in parentheses. Areas: Firearm expert, Handwriting expert, Toolmark expert, Questioned document expert, Fingerprint expert)

3. Képzési terület

államtudományi

4. A felvétel feltétele

Bármely képzési területen legalább alapképzési szakon szerzett oklevél. Rendőrtiszti-, rendőrszervezői végzettség a rangsoroláshoz előnyt jelent. A felsőoktatási intézmény felvételi elbeszélgetés keretében értékeli a képzési célban meghatározott szempontok érvényesíthetőségét, a jelentkező szakterületre történő alkalmasságát. Ujjnyomatszaktői területen történő képzésre az Országos Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Szaktői és Kutató Intézet igazgatójának előzetes írásos javaslata szükséges.

5. A képzési idő

3 félév

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma

90 kreditpont

7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerzhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben

7.1. A képzés célja

A képzés célja a kriminalisztikai területen dolgozó igazságügyi szakértők 9/2006. (II. 27.) IM rendeletben meghatározott képzése, a szakértői utánpótlás biztosítása.

A képzésen részt vevők a kapott új típusú ismeretek birtokában képessé válnak a kriminalisztikai szakértés komplex folyamatainak megismerésére, megértésére és

alkalmazására; a képzés végére alkalmasak lesznek az adott szakértői területen szakértői vélemények írásos előterjesztésére, valamint azok világos és közérthető módon történő szóbeli bemutatására, kifejtésére.

7.2. A képzés során elsajátítandó kompetenciák tudáselemek, megszereshető ismeretek

A hallgató szerezen jártasságot:

- a büntetőjogi és a büntetőeljárás jogi normák alkalmazásakor azon tények felismerésében, melyekre a bizonyításnak ki kell térnie, továbbá abban, hogy milyen bizonyítási eszközöket lehet a bizonyítási eljárás során igénybe venni,
- a kriminalisztikai elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazásában,
- a konkrét feladatok megfelelő megoldási módjának megválasztásában, valamint a jogszabályi változások, illetőleg a kriminalisztikai módszerek továbbfejlesztése következtében megváltozott körülmények önálló feldolgozásában,
- a szakértői munkával összefüggő jogszabályok gyakorlati alkalmazásában,
- a forenzikus jelenségek közötti összefüggések felismerésében, és a releváns személyre, tárgyra és az elkövetett cselekményre vonatkozó következtetések levonásában.

7.3. A képzés során megszereshető személyes adottságok, készségek

A hallgató legyen képes:

- a szakértő kirendelő határozatokban feltett kérdésekre adandó pontos válaszadásra,
- a szakértői vizsgálatra bocsátott anyag előkészítésére, értékelésére és feldolgozására,
- a szakértői vizsgálat lefolytatására,
- az azonosításelmélet szabályainak alkalmazására,
- szakértői vélemény alkotására,
- a szakértői dokumentáció elkészítésére,
- valamint a bíróságokon történő megjelenések során a szakértői véleménynek szakszerű, igényes kifejtésére.

7.4. A szakképzetség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben

A fegyverszakértő szakterületen a hallgató a képzés során szerezen speciális ismereteket:

- fegyverszakértői vizsgálat folyamatának megismerésében és módszereinek alkalmazásában,
- a kézi lőfegyverek szerkezeti felépítésében, működési rendszereikben,
- a különböző löszerek, töltények felépítésében, a lövedékek és töltényhüvelyek felületén levő nyomok kriminalisztikai jelentőségének felismerésében, szakértői vizsgálatukban,
- a lövedékeken és töltényhüvelyeken levő fegyverműködési nyomok felismerésében, osztályozásában,
- a fegyverműködési nyomok összehasonlító vizsgálatának elméletében és gyakorlatában, az automatikus összehasonlító rendszerek elméleti működésében.

Ismerje meg továbbá:

- a fegyverek, töltények és lövés folyamatok vizsgálatához használt berendezéseket, azok használatát,
- a lőfegyverrel elkövetett bűncselekmények helyszíni vizsgálatának lehetőségeit,
- a különböző vegyszeti vizsgáló eljárásokat, a lövés anyagmaradványok megfelelő biztosítását,
- a löeszközök műszaki állapotának vizsgálatát.

Az írászakértő szakterületen a hallgató a képzés során szerezzon speciális ismereteket:

- a kézírás anatómiai, fiziológiai, pszichológiai alapkérdéseiben,
- az általános és különös írássajátosságok feltárásában, összehasonlításában és értékelésében, a valószínűségi skálákban és azok alkalmazásában,
- a technikai írásvizsgálat részeként az írógépek fajtáinak, működésének és történetének ismeretében,
- a mechanikus, elektromechanikus, elektronikus írógépek és a különböző típusú nyomtatók alkalmazásával készült inkriminált iratok szakértői vizsgálatában.

Ismerje meg továbbá:

- hogyan lehet az írássajátosságokat szakszerűen megfogalmazni, osztályozni,
- a vizsgálati módszereket leírni,
- a feltárt sajátosságok értékelni
- és a kézírásvizsgálat sajátosságfeltáró-összehasonlító, mennyiségi és minőségi módszereit alkalmazni.

A nyomszakértő szakterületen a hallgató a képzés során szerezzon speciális ismereteket:

- a nyomszakértői vizsgálat folyamatára és a módszerek hatékony alkalmazására vonatkozóan,
- a tárgy töredékek kriminalisztikai jelentőségének felismerésére,
- a tárgy töredékek szakértői vizsgálatának területén,
- a próbanyomok készítésének területén és az általános valamint összehasonlító vizsgálatok, mérések elvégzése vonatkozásában.

Ismerje meg továbbá:

- az egyes nyomtípusok (statikus és dinamikus jellegű elváltozások) traszológiai jellemzőinek feltárási módját,
- az egyedi sajátosságok felismerését és a próba nyomokkal történő összehasonlítás módját és értékelésének törvényszerűségeit.

Az okmányszakértő szakterületen a hallgató a képzés során szerezzon speciális ismereteket:

- az okmányszakértői vizsgálatok módszereiben,
- okmányvizsgálati eszközök alkalmazásában,
- személyi okmányok vizsgálatában,
- közlekedési okmányok vizsgálatában,
- értéket képviselő okmányok vizsgálatában,
- egyéb okiratok (pl. szerződések) vizsgálatában.

Szerezzen jártasságot:

- az alapvető nyomtatási eljárások felismerésében,
- az okmányvédelmi megoldások felismerésében,
- az okmányokon feltárható sajátosságok értelmezésében,
- a hamisításra utaló sajátosságok felismerésében,
- a hamisítványok típusának meghatározásában.

Az ujjnyomatszakértő szakterületen a hallgató a képzés során szerezzon speciális ismereteket:

- a daktiloszkópiai törvényszerűségek és az ujj-tenyérszám töredékek kriminalisztikai jelentőségének felismerésében, szakértői vizsgálatukban,
- a daktiloszkópia, mint a személyazonosítás kiemelt területe ismeretében,
- a daktiloszkópia biológiai alapjaiban,

- az ujj- és tenyéryomatokon látható bőrfodorszálak sajátos elhelyezkedésének, ujjnyomat fajtái, osztályozásának felismerésében,
- az ujj- és tenyéryomatokban található minúciák (sajátossági pontok) felismerésében,
- a tenyéryomatokon látható redők, ráncok felismerésében,
- a tenyéryomatok területi felosztásában,
- a mezítlás talp lenyomatokon látható redők, ráncok felismerésében, jellemző sajátosságaiban, daktiloszkópiai összehasonlító vizsgálatban.

Ismerje meg továbbá:

- a daktiloszkópiai nyomok AFIS (Automatikus ujj- és tenyéryomat Azonosító Rendszer) rendszerbe történő kódolásának, a rendszer segítségével történő összehasonlító vizsgálat elvégzésnek módját,
- az EURODAC rendszert,
- valamint a daktiloszkópiai látens nyomtörödékek előhívásának és rögzítésének módjait.

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

Alapozó tantárgyak: (11 kredit):

Büntetőjogi ismeretek
 Büntető eljárásjogi ismeretek
 Közigazgatási jogi ismeretek
 Szabálysértési jogi ismeretek
 Polgári jogi ismeretek
 Szakértői tevékenység jogi keretei

Szakmai törzsanyag: (19 kredit):

Krimináltechnikai ismeretek
 Krimináltaktikai ismeretek
 Kriminálmetodikai ismeretek
 Igazságügyi orvostani ismeretek
 Szakértő etikett és érveléstechnika

Szakterületi elméleti és gyakorlati tantárgyak: (56 kredit):

Szakterületi szakmai elméleti ismeretek 1.
 Szakterületi szakmai elméleti ismeretek 2.
 Szakterületi szakmai gyakorlati ismeretek 1.
 Szakterületi szakmai gyakorlati ismeretek 2.

9. A szakdolgozat kreditértéke: 4 kredit

II.

Értékelési és ellenőrzési módszerek, eljárások:

- A számonkérés

Az ismeretek ellenőrzésére vonatkozó szabályokat a Nemzeti Közszerződési Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata (TVSZ) tartalmazza. Az ismeretek számonkérésének módját a tantárgyi programok rögzítik, a hallgatók erről a tanulmányaik megkezdése előtt tájékoztatást kapnak. A tananyag ismeretének értékelése a szorgalmi időszakban, illetve a vizsgaidőszakban történhet. Valamennyi vizsga lehet írásbeli, szóbeli vagy ezek kombinációja.

- A szakdolgozat (vizsga szakértői vélemény)

A szakdolgozat egy vizsga szakértői vélemény elkészítését jelenti, amelynek témáját és tárgyát a tantárgyfelelős határozza meg a 3. szemeszter szorgalmi időszakának befejezését követően. Teljesítése előre meghatározott időben és időtartamban, a képzés helyén történik.

- A záróvizsga

A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

A záróvizsga több részből – szakdolgozat megvédéséből, további szóbeli, írásbeli, gyakorlati vizsgarészekből – áll.

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- az ajánlott tantervben előírt tanulmányi és vizsgakötelezettségek teljesítése,
- egy szakdolgozatnak megfelelő vizsga szakértői vélemény meghatározott időn belüli elkészítése és szakmai bíráló által történő elfogadása.

A záróvizsgát záróvizsga-bizottság előtt kell tenni, amelynek elnöke és legalább még két tagja van. A jelölt felkészültségét a bizottság tagjai értékelik, majd zárt ülésen – vita esetén szavazással – állapítják meg a záróvizsga eredményét. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

A záróvizsga részei:

- a szakdolgozatnak megfelelő vizsga szakértői vélemény (SZ) megvédése,
- komplex szóbeli vizsga szakterületi szakmai elméleti és gyakorlati ismeretekből (SZEGYI), valamint krimináltechnikai ismeretek (KTE), krimináltaktikai ismeretek (KTA) és kriminálméleti ismeretek (KMET) tárgyakból.

A záróvizsga eredménye:

A komplex szóbeli vizsga érdemjegye (KSZ) a 4 tantárgyból elért érdemjegyek egyszerű átlaga, egész jegyre kerekítve: $KSZ = (SZEGYI + KTE + KTA + KMET) / 4$.

A záróvizsga eredménye a szakdolgozatnak megfelelő vizsga szakértői vélemény védésére adott érdemjegy (SZ) és a komplex szóbeli vizsgára adott érdemjegy (KSZ) egyszerű átlaga, egész jegyre kerekítve: $(SZ + KSZ) / 2$.

Bármelyik elem (SZEGYI, KTE, KTA, KMET) vizsgatételére, vagy a szakdolgozat védésére (SZ) kapott elégtelen osztályzat esetében a záróvizsga értékelése elégtelen.

Az oklevél kiadásának feltételei:

- a tanulmányi és vizsgakövetelmények teljesítése,
- összesen 90 kredit megszerzése,
- eredményes záróvizsga.

Az oklevél minősítésének megállapítása az alábbi határértékek figyelembevételével történik:

- kitűnő, ha az átlag 5,00
- jeles, ha az átlag 4,51-4,99
- jó, ha az átlag 3,51-4,50
- közepes, ha az átlag 2,51-3,50
- elégséges, ha az átlag legalább 2,00 – de legfeljebb 2,50.

Kiváló eredménnyel végez az a hallgató, akinek oklevél minősítése kitűnő. Kiváló eredménnyel végez továbbá az is, akié jeles, valamint az összes többi vizsgájának és gyakorlati jegyének átlaga legalább 4,51.

- A korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámítási rendje:

Az alapozó ismeretek és a szakmai törzsanyag tantárgyaiból a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 49. § (5) bekezdése szerint.

A szakterületi szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek 1. és 2. tantárgyak un. kritérium tantárgyak, melyeken kreditátvitel nem érvényesíthető.

**Kriminalisztikai szakértő szakirányú továbbképzési szak
Tanterv- és vizsgakövetelmények**

A hallgatóknak az első félévben egységes képzés keretében az alapozó ismeretek, illetve a szakmai törzsanyag kerül oktatásra. A második és harmadik félévben történik meg a szakosodás az egyes szakértői területeknek megfelelően. A második félévben a szakterületi szakmai elméleti ismeretek 1. és a szakterületi szakmai gyakorlati ismeretek 1., a harmadik félévben pedig a szakterületi szakmai elméleti ismeretek 2. és a szakterületi szakmai gyakorlati ismeretek 2. tantárgyakat oktatjuk mind az öt szakértői területet (fegyverszakértő, írásszakértő, nyomszakértő, okmányszakértő, ujjnyomatszaktő) illetően.

Sor- szá m	Tantárgy neve	Félév	Típus	Előadás/ Gyak.	Kredit- érték	Számon- kérés módja	Tárgyfelelős
1.	Alapozó ismeretek			62 ea.	11		
1.1	Büntetőjogi ismeretek	I.	Kötelező	10 ea.	2	kollokvium	Dr. habil. Polt Péter PhD
1.2	Büntető eljárásjogi ismeretek	I.	Kötelező	20 ea.	3	kollokvium	Prof. Dr. Fantoly Zsanett
1.3	Közigazgatási jogi ismeretek	I.	Kötelező	6 ea.	1	beszámoló	Dr. Temesi István PhD
1.4	Szabálysértési jogi ismeretek	I.	Kötelező	6 ea.	1	beszámoló	Dr. Simon Attila
1.5	Polgári jogi ismeretek	I.	Kötelező	6 ea.	1	beszámoló	Prof. Dr. Papp Tekla
1.6	Szakértői tevékenység jogi keretei	I.	Kötelező	14 ea.	3	kollokvium	Dr. Mészáros Bence PhD
2.	Szakmai törzsanyag			60+38	19		

2.1	Krimináltechnikai ismeretek	I.	Kötelező	24+32	11	kollokvium	Dr. Vígh András PhD
2.2.	Krimináltaktikai ismeretek	I.	Kötelező	12+4	3	kollokvium	Dr. Angyal Miklós PhD
2.3.	Kriminálmethodikai ismeretek	I.	Kötelező	6 ea.	1	beszámoló	Farkasné Dr. Halász Henrietta
2.4.	Igazságügyi orvostani ismeretek	I.	Kötelező	14 ea.	3	beszámoló	Dr. Angyal Miklós PhD
2.5.	Szakértő etikett és érveléstechnika	I.	Kötelező	4+2	1	beszámoló	Dr. habil. Hautzinger Zoltán PhD
3.	Szakterületi szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek						
3.1.	Fegyverszakértő			126+194	56		
3.1.1	Fegyverszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.	II.	Kötelező	72 ea.	14	kollokvium	Dr. Tóth István
3.1.2	Fegyverszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.	II.	Kötelező	30+58	14	gyakorlati jegy	Dr. Tóth István
3.1.3	Fegyverszakértői szakmai elméleti ismeretek 2.	III.	Kötelező	24+50	14	kollokvium	Dr. Tóth István
3.1.4	Fegyverszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 2.	III.	Kötelező	86 gyak.	14	gyakorlati jegy	Dr. Tóth István
3.2.	Írásszakértő			134+186	56		

3.2.1 .	Írásszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.	II.	Kötelező	82 ea.	14	kollokvium	Dr. Terbe Ernő
3.2.2 .	Írásszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.	II.	Kötelező	40+38	14	gyakorlati jegy	Dr. Terbe Ernő
3.2.3 .	Írásszakértői szakmai elméleti ismeretek 2.	III.	Kötelező	12+68	14	kollokvium	Dr. Terbe Ernő
3.2.4 .	Írásszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 2.	III.	Kötelező	80 gyak.	14	gyakorlati jegy	Dr. Terbe Ernő
3.3.	Nyomszakértő			131+189	56		
3.3.1 .	Nyomszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.	II.	Kötelező	80 ea.	14	kollokvium	Luczay-Pénzes Attila
3.3.2 .	Nyomszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.	II.	Kötelező	26+54	14	gyakorlati jegy	Luczay-Pénzes Attila
3.3.3 .	Nyomszakértői szakmai elméleti ismeretek 2.	III.	Kötelező	25+55	14	kollokvium	Luczay-Pénzes Attila
3.3.4 .	Nyomszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 2.	III.	Kötelező	80 gyak.	14	gyakorlati jegy	Luczay-Pénzes Attila
3.4.	Okmányszakértő			125+195	56		
3.4.1 .	Okmányszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.	II.	Kötelező	86 ea.	14	kollokvium	Molnár Gyula

3.4.2	Okmányszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.	II.	Kötelező	74 gyak.	14	gyakorlati jegy	Molnár Gyula
3.4.3	Okmányszakértői szakmai elméleti ismeretek 2.	III.	Kötelező	39+41	14	kollokvium	Molnár Gyula
3.4.4	Okmányszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 2.	III.	Kötelező	80 gyak.	14	gyakorlati jegy	Molnár Gyula
3.5.	Ujjnyomatszakértő			120+200	56		
3.5.1	Ujjnyomatszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.	II.	Kötelező	80 ea.	14	kollokvium	Lontai Márton
3.5.2	Ujjnyomatszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.	II.	Kötelező	40+40	14	gyakorlati jegy	Lontai Márton
3.5.3	Ujjnyomatszakértői szakmai elméleti ismeretek 2.	III.	Kötelező	80 gyak.	14	kollokvium	Lontai Márton
3.5.4	Ujjnyomatszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 2.	III.	Kötelező	80 gyak.	14	gyakorlati jegy	Lontai Márton
4.	Szakedolgozat (vizsga szakértői vélemény)	III.			4		
	Szakedolgozat (vizsga szakértői vélemény)	III.	Kötelező		4		
	ÖSSZESEN				90		

1. TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy megnevezése: Büntetőjogi ismeretek**
2. **A tanórák száma:** 10 óra elmélet
3. **Kreditérték:** 2 kredit
4. **A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** I. félév
5. **Az oktatás nyelve:** magyar
6. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. habil Polt Péter PhD, tszv. egyetemi docens
7. **A tantárgy oktatói:** Dr. Mészáros Bence PhD, tszv. egyetemi docens
8. **A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A tantárgy oktatásának célja:

Cél, hogy a hallgatók megismerjék a büntetőjog legfontosabb jogintézményeit, különös tekintettel azokra a rendelkezésekre, amelyekre későbbi munkájuk során szükség lehet. Az oktatás formája előadás.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: A büntetőjog fogalma és fő részei, forrásai, a büntetőjogszabály és értelmezése

A büntetőjog fogalma és fő részei. A büntetőjog forrásai. A büntetőjogszabály szerkezete. A büntetőjogszabály értelmezése, a büntetőjogszabály hatálya. A Btk. szerkezete

2. téma: A bűncselekmény fogalma. A bűnösség fajtái. A bűncselekmény stádiumai. A bűncselekmény elkövetői

A bűncselekmény fogalma. A bűnösség fajtái (szándékosság, gondatlanság). A bűncselekmény stádiumai: az előkészület, a kísérlet és a befejezett bűncselekmény. A bűncselekmény elkövetői: a tettesség és a részesség fogalma, fajtái.

3. téma: A büntethetőségi akadályok rendszere. A büntetőjogi szankciók

A büntethetőséget kizáró vagy korlátozó okok. (A gyermekkor, a kóros elmeállapot, a kényszer és a fenyegetés, a tévedés, a jogos védelem, a végszükség, a jogszabály engedélye.) A büntethetőséget megszüntető okok (a halál, az elévülés, a kegyelem, a tevékeny megbánás). A büntetések és intézkedések.

4. téma: A szakértő tevékenységéhez köthető különös részi törvényi tényállások.

Az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények. (Hamis vád. Hatóság félrevezetése. Hamis tanúzás. Hamis tanúzásra felhívás. Mentő körülmény elhallgatása. Bűnpártolás.) A szakértő közfeladatot ellátó személyi minőségéhez kötődő bűncselekmények. (Bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában. Közfeladatot ellátó személy elleni erőszak. Hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak. Közfeladati helyzettel visszaélés).

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 80%-án való részvétel.

10. Számonkérés: kollokvium

11. Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Blaskó Béla: Magyar Büntetőjog. Általános rész. Rejtjel Kiadó, Budapest-Debrecen, 2015.

2. TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy megnevezése: Büntető eljárásjogi ismeretek

2. A tanórák száma: 20 óra elmélet

3. Kreditérték: 3 kredit

4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

5. Az oktatás nyelve: magyar

6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása: Prof. Dr. Fantoly Zsanett tszv. egyetemi tanár

7. A tantárgy oktatói: Dr. Hautzinger Zoltán PhD, tszv. egyetemi docens, Dr. Mészáros Bence PhD, tszv. egyetemi docens

8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

A tantárgy oktatásának célja:

Cél, hogy a hallgatók megismerjék a magyar büntető eljárásjog rendszerét és alapvető rendelkezéseit, olyan ismereteket és elméleti felkészültséget szerezzenek, amelyet tevékenységük során eredményesen tudnak majd alkalmazni. A tantárgy oktatásának formája az előadás, melynek keretében kifejtésre kerülnek a büntető eljárásjog legfontosabb szabályai és összefüggései.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: A büntetőeljárás fogalma, feladata, funkciói. A büntetőeljárás törvény hatálya és alapvető rendelkezései (alapelvei)

A büntetőeljárás fogalma, célja, szakaszai, funkciói. A büntető eljárásjog fogalma és kapcsolata más jogágakkal. A büntetőeljárás törvény hatálya és szerkezete. Az alapelvek fogalma, típusai és szerepe a büntetőeljárásban.

2. téma: A büntetőeljárás menete, fő szakaszai.

A büntetőeljárás lefolytatásának menete, a nyomozás, a közbenső szakasz és a bírósági eljárás egymásra épülő szakaszai. A büntetőeljárás egységessége és differenciálása, az általános eljárástól eltérő rendelkezések rendszere.

3. téma: A büntetőeljárás alanyai. Az eljáró hatóságok hatásköre és illetékessége

A büntetőeljárás alanyai körében az eljáró hatóságok és a büntetőeljárásban résztvevő személyek (fő- és mellékszemélyek) eljárásjogi helyzete. Az eljáró hatóságok hatásköri és illetékességi szabályai, a személyek jogállása.

4. téma: Bizonyítás és bizonyítékok a büntetőeljárásban

A bizonyítás fogalma és jogelméleti megközelítésének lehetőségei. A bizonyítás általános rendszere, célja, elvei és fajtái. A bizonyítékok meghatározása és osztályozása. A bizonyítás eszközei és a bizonyítási eljárások.

5. téma: Szakértő a büntetőeljárásban

A bizonyítás szabályai köréből külön kiemelve a szakértő büntetőeljárásra vonatkozó legfontosabb ismérvei. A szakértő alkalmazása és a különleges szakismeret. A szakértő feladata. A szakértő jogai és kötelességei. A szakvélemény felépítése, a szakvélemény hibáinak kiküszöbölésének esetei.

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 80%-án való részvétel.

10. Számonkérés: kollokvium

11. Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Fantoly Zsanett – Budaházi Árpád: Büntető eljárásjog I. Statikus rész. NKE RTK, Budapest, 2015.
- Fantoly Zsanett – Budaházi Árpád: Büntető eljárásjog II. Dinamikus rész. NKE RTK, Budapest, 2015.

3. TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy megnevezése: Közigazgatási jogi ismeretek

2. A tanórák száma: 6 óra elmélet

3. Kreditérték: 1 kredit

4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

5. Az oktatás nyelve: magyar

6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása: Dr. Temesi István PhD. intézetvezető, egyetemi docens

7. A tantárgy oktatói: Dr. Temesi István, Dr. Szalai András, Dr. György István

8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

1. téma: Alkotmányjogi és közigazgatási jogi alapismeretek

A közigazgatás alkotmányos alapjai, a közigazgatás a hatalommegosztás rendszerében.

2. téma: A közigazgatás feladata, szervezete és személyi állománya

A közigazgatás szervezete:

- a központi közigazgatás szervei (a kormány és segédszervei, a központi államigazgatási szervek, az autonóm államigazgatási szervek, az önálló szabályozó szervek),
- a helyi önkormányzatok,
- a területi és helyi államigazgatási szervek.

3. téma: A közigazgatás funkciói, feladatai, tevékenységfajtái:

- szervezetrendszeren belüli tevékenységfajták (irányítás, felügyelet, ellenőrzés),
- a közigazgatás külső működése (hatósági igazgatás, jogérvényesítés, jogalkalmazás).

A közigazgatás személyi állománya:

- a közszolgálat fogalma, összetétele,
- a közigazgatás személyi állományának jellemzése,
- a közszolgálati pragmatika fő kérdései,
- a közszolgálati etika.

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 80%-án való részvétel.

10. Számonkérés: beszámoló

11. Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Gellén – Patyi – Péterfalvi – Révész – Szalai – Takács – Temesi: A közigazgatás funkciói és működése (NKE, 2013.)

4. TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy megnevezése: Szabálysértési jogi ismeretek

2. A tanórák száma: 6 óra elmélet

3. Kreditérték: 1 kredit

4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

5. Az oktatás nyelve: magyar

6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása: Dr. Simon Attila, mesteroktató

7. A tantárgy oktatói: Dr. Simon Attila, mesteroktató

8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

A tantárgy oktatásának célja:

A jogi ismeretekkel nem rendelkező hallgató kapjon egy átfogó képet a szabálysértési jog alapvető intézményeiről, a szabálysértési eljárás legfontosabb szabályairól.

A tantárgy részletes tematikája:

1-2. téma: A szabálysértési jog helye, szerepe a magyar jogrendszerben, szerkezete. A szabálysértési jog történeti fejlődése, az „új” szabálysértési törvény jellemzői. A szabálysértés fogalma és fogalmi elemei.

3-4. téma: A szabálysértési eljárás alapvető jogintézményei. A szabálysértési szankciók, a szabálysértési eljárás alapelvei, a bizonyítás szabályai. A végrehajtás szabályai.

5-6. téma: Jogorvoslatok a szabálysértési eljárásban. A rendes és rendkívüli jogorvoslati eszközök igénybevételének és elbírálásának szabályai.

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 80%-án való részvétel.

10. Számonkérés: beszámoló

11. Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Kántás Péter – Dr. Bisztricki László: Az új szabálysértési törvény magyarázata (HVG-ORAC, Budapest, 2014.)

5. TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy megnevezése: Polgári jogi ismeretek

2. A tanórák száma: 6 óra elmélet

3. Kreditérték: 1 kredit

4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

5. Az oktatás nyelve: magyar

6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása: Prof. Dr. Papp Tekla, egyetemi tanár

7. A tantárgy oktatói: Dr. Auer Ádám, Dr. Nagy Barna Krisztina, Dr. Méhes Tamás

8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

1. téma: Jogképesség, cselekvőképesség, a személyiségi jogok védelme

2. téma: A társasági jogról általában, a gazdasági társaság fogalma, a gazdasági társaság szervei, a gazdasági társaságok jogutód nélküli megszűnése, a felügyelőbizottság, a könyvvizsgáló, közkereseti társaság, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság

3. téma: A dologi jogról általában, a dolgok, a birtokjog, a tulajdonjog

4. téma: Korlátolt dologi jogok, a kötelmek közös szabályai, többalanyú kötelmek, a kötelelem teljesítése, a szerződés fogalma, a szerződésszegés, a szerződés megerősítése, módosítása

5. téma: Tulajdonátruházó szerződések, ajándékozási szerződés, a vállalkozási és megbízási típusú szerződések, a használati, letéti, forgalmazási, és jogbérleti (franchise) szerződés, a biztosítéki és biztosítási szerződések

6. téma: Felelősségtan, a kártérítési felelősség általános szabálya és közös szabályai, a felelősség egyes esetei, kártalanítás jogszerű károkozásokért

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 80%-án való részvétel.

10. Számonkérés: beszámoló

11. Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Török Gábor (szerk.): Polgári jogunk alapvonásai, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2014.

6. TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy megnevezése: Szakértői tevékenység jogi keretei

2. A tanórák száma: 14 óra elmélet

3. Kreditérték: 3 kredit

4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

5. Az oktatás nyelve: magyar

6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása: Dr. Mészáros Bence PhD, tszv. egyetemi docens

7. A tantárgy oktatói: Dr. Mészáros Bence PhD, tszv. egyetemi docens, Dr. Angyal Miklós PhD, tszv. egyetemi docens

8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

A tantárgy oktatásának célja:

Cél, hogy a hallgatók megismerjék a szakértőkre vonatkozó legfontosabb jogszabályokat, megszerezzék a szakértővé válással, a szakértői működéssel, a szakértői intézményekkel és a szakértői felelősség rendszerrel kapcsolatos ismereteket.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: A szakértői működés törvényi szabályozása. A 2016. évi XXIV. tv. bevezető rendelkezései. Az igazságügyi szakértők névjegyzéke és igazolványa.

2. téma: A szakértői kamara, a szakértők nemperes eljárásban történő kirendelése. Az új szakértői törvény ide vonatkozó rendelkezései.

3. téma: Igazságügyi szakértői szakterületek. A 282/2007 (X. 26.) Korm. rendelet, valamint a 9/2006. (II. 27.) IM rendelet rendelkezéseinek ismertetése.

4. téma: Szakértői intézmények. A Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet és az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek működésének bemutatása. Az egyetemek igazságügyi orvostani intézetei.

5. téma: Szakértői működést szabályozó rendelkezések. A szakértők díjazása, a szakértők alapismereti vizsgája és jogi oktatása. Szakértők ellenőrzése.

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 80%-án való részvétel.

10. Számonkérés: kollokvium

11. Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Grósz Tamás: A szakvélemény analitikus értékelése a büntetőeljárásban. Magyar Jog 2011/12

7. TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy megnevezése: Krimináltechnikai ismeretek

2. A tanórák száma: 24 óra elmélet, 32 óra gyakorlat

3. Kreditérték: 11 kredit

4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

5. Az oktatás nyelve: magyar

6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása: Dr. Vígh András PhD, egyetemi docens

7. A tantárgy oktatói: Dr. Vígh András PhD, egyetemi docens, Nyilasi Tibor, tanár

8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

A tantárgy oktatásának célja:

A kriminalisztikai szakértőképzésben a krimináltechnika oktatásának alapvető célja az, hogy a hallgatók a jártasság és a készség szintjén elsajátítsák a krimináltechnikának az öt klasszikus kriminalisztikai szakértői területhez kapcsolódó legfontosabb elméleti kérdéseit és a szakértői munkával összefüggő krimináltechnikai eszközök és módszerek alkalmazását. A képzés során képessé kell tenni a hallgatót a forenzikus jelenségek közötti összefüggések felismerésére az inkriminált cselekményben részt vevő személyek és tárgyak közötti viszony, valamint a lezajlott események elemeinek vonatkozásában.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: A krimináltechnika feladata és helye a kriminalisztikában, az azonosítás elméletek alkalmazhatósága a krimináltechnikában

A krimináltechnika fogalma, felhasználási területei, eszközei, módszerei, alkalmazói. A krimináltechnika fejlődése. Az anyagi elváltozások eredetének és azonosíthatóságának elméleti kérdései. A krimináltechnikával foglalkozó szervek rendszere, feladatai.

2. téma: A krimináltechnikai fényképezési eljárások

Kriminalisztikai fényképezés fogalma, a fényképezési eljárások jelentősége. A helyszín fényképezés útján történő rögzítésének szabályai. Az egyes nyomfajták fényképezésének eszközei, lehetőségei és szabályai. Iratok, okmányok, tárgyak, anyagmaradványok fényképezésének lehetőségei és szabályai.

3. téma: A videotechnika alkalmazása a krimináltechnikában

Videokamera felépítése, kezelése; képkivágások. Kiegészítő felszerelések (mikrofon, reflektor, állvány stb.). Analóg és digitális technika. Egyes nyomozási cselekmények rögzítésének szabályai. A videotechnikai rögzítés szerepe a szakértői munkában.

4. téma: Nyomtani alapismeretek

A nyomtan fogalma, tárgya, jelentősége. A nyomok keletkezését elősegítő tényezők. A nyomok osztályozása: a nyomképző test fajtája, a nyomhordozón való ábrázolásuk és a nyomképzés folyamatában ható erők és tényezők szerint. A nyomok biztosításának, felkutatásának és rögzítésének általános szabályai. A nyomok alapján levonható következtetések.

5. téma: A lábnyomok és a közlekedési eszközök nyomai, és kriminalisztikai vizsgálatuk

A lábnyomok kriminalisztikai jelentősége, osztályozása, felkutatása, biztosítása, előhívása és rögzítése. A lábnyomokból levonható következtetések. A közlekedési eszköznyomok felkutatása, biztosítása és rögzítésének módjai.

6. téma: Eszköznyomok, záruk, lakatok kriminalisztikai vizsgálata

Különböző eszközök által létrehozott eszköznyomok keletkezését befolyásoló tényezők, azok fajtái és kriminalisztikai jelentősége. Az eszköznyomok felkutatásának, biztosításának és rögzítésének eszközei és módszerei. Az eszköznyomok és a helyszínen talált eszközök csomagolásának szabályai. nyomok rögzítése. A zárszerkezetek eredetben történő biztosításának szabályai. Az eltávolított beütések vizsgálata. A vizsgálat alapjai. A számelőhívás módszerei és rögzítésének szabályai.

7. téma: Daktiloszkópiai alapismeretek, egyéb emberi bőrfelületek nyomai

A daktiloszkópia fogalma, tárgya, alapja és kriminalisztikai jelentősége. Az emberi bőrfelületek nyomai. Az ujjnyomok helyszínen történő felkutatása, rögzítése, felhasználása. Az ujjnyomatok nyilvántartása, a nyilvántartás felhasználása.

8. téma: Anyagmaradványok és kábítószer anyagismeret

Az anyagmaradványok keletkezése, fogalma, kriminalisztikai jelentősége. Az anyagmaradványok és nyomok kapcsolata. Mikro-anyagmaradványok felhasználási lehetőségei. Az anyagmaradványok rögzítésével kapcsolatos általános szabályok és egyes speciális feladatok. A leggyakrabban előforduló kábítószerfajták jellemzése. A kábítószerek szakértői vizsgálati lehetőségei (anyag és humán vizsgálatok).

9. téma: Személyleírás és személyazonosítás

Az emberi külső alapján történő személyazonosítás jelentősége. Anatómiai és funkcionális ismérvek. A személyleírás készítésének módszerei. A személyábrázolás technikai lehetőségei.

10. téma: Kriminalisztikai ballisztika

Az igazságügyi ballisztika fogalma, tárgya és kriminalisztikai jelentősége. A fegyverek használata közben keletkezett nyomok és elváltozások, s az azokból levonható következtetések, alapvető és kiegészítő lövési elváltozások. A lövés következtében keletkezett nyomok, elváltozások és anyagmaradványok felkutatásának és rögzítésének eszközei, módszerei. A lőfegyverek és az azokkal kapcsolatos tárgyi bizonyítékok csomagolásának szabályai.

11. téma: Az írás kriminalisztikai vizsgálata

A kézírásvizsgálat esetei. Az írás álcázása, a kézírás torzítása, elferdítése, azok felismerési lehetőségei. Az írásminták (spontán és próbairás) beszerzésének, illetve felvételének szabályai. A gépirásvizsgálat kriminalisztikai jelentőségei. A gépirásvizsgálat előfordulási esetei. A gépirásminta felvételének szabályai.

12. téma: Az okmányok kriminalisztikai vizsgálata

Az okmányok fogalma, fajtái. Az okmányhamisítás módszerei. A hamis okmányok vizsgálata.

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 80%-án való részvétel mellett az aláírás megadásának feltétele a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok színvonalas elkészítése, és az előírt formájú és tartalmú munkadosszié összeállítása.

10. Számonkérés: kollokvium

11. Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- dr. Balláné dr. Füstér Erzsébet – dr. Bócz Endre – Kunos Imre – dr. Lakatos János: Bevezetés a kriminalisztikába (Rejtjel Kiadó, 2004., szerk. dr. Lakatos János)
- dr. Balláné dr. Füstér Erzsébet: Krimináltechnikai ismeretek (NKE Szolgáltató Nonprofit Kft. 2014.)

- dr. Vigh András: Kriminálisztikai fényképezés (Rejtjel Kiadó, 2004.)
- dr. Vigh András: A videotechnika kriminálisztikai alkalmazása (Rejtjel Kiadó, 2000.)
- dr. Balláné dr. Füsster Erzsébet: Nyomtan és daktiloszkópai alapismeretek. (Rejtjel Kiadó, 2004.)
- dr. Gál Tamás: Kriminálisztikai anyagmaradványok fizikai-kémiai vizsgálata (Rejtjel Kiadó, 2000.)
- Nyilasi Tibor: Kriminálisztikai okmányvizsgálatok (Rejtjel Kiadó, 2004.)

8. TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy megnevezése: Krimináltaktikai ismeretek

2. A tanórák száma: 12 óra elmélet , 4 óra gyakorlat

3. Kreditérték: 3 kredit

4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

5. Az oktatás nyelve: magyar

6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása: Dr. Angyal Miklós PhD, tszv. egyetemi docens

7. A tantárgy oktatói: Dr. Angyal Miklós PhD, tszv. egyetemi docens, Dr. Tirts Tibor tanár, Dr. Nyitrai Endre tanár

8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

A tantárgy oktatásának célja:

A hallgató ismerje meg a kriminalisztika átfogó, elméleti kérdéseit, a kriminalisztika feladatát, belső felosztását, kutatási módszereit, alapfogalmait; elsajátíttatni a nyomozás, a felderítés és a bizonyítás általános érvényű tételeit, valamint azon krimináltaktikai módszerek alapvetéseit, amelyeknek a szakértői tevékenység szempontjából jelentőségük van.

A krimináltaktika általános elméleti kérdésein túl, a hallgatók ismerjék meg az adatgyűjtési módszereket, a helyszíni szemle lefolytatására vonatkozó taktikai elveket és ajánlásokat, valamint a szakértő szerepét az egyes nyomozati eljárások során.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: Bevezetés a kriminalisztikába

A kriminalisztika kialakulása (történeti áttekintés). A bűnözés, a bűnüldözés, a bűnügyi tudományok. A kriminalisztika helye a bűnügyi tudományok rendszerében. A kriminalisztika feladata, tárgya, belső felosztása, kapcsolatai.

2. téma: A kriminalisztikában alkalmazott módszerek, a kriminalisztikai megismerés, a kriminalisztikai alapkérdések

A kriminalisztika tudományos módszerei; kutatási, feldolgozási, alkalmazási elvek. A kriminalisztikai megismerés és gondolkodás sajátosságai. A kriminalisztikai alapkérdések.

3. téma: A kriminalisztikai azonosítás elmélete

A kriminalisztikai azonosítás fogalma, elméleti alapjai. A kriminalisztikai azonosítás tárgyai, az azonosítás folyamata, fokozatai. A kriminalisztikai azonosítás jelentősége a felderítésben és a bizonyításban.

4. téma: Bevezetés a krimináltaktikába, az adatgyűjtés egyes módszerei

A krimináltaktika fogalma, tárgya, belső rendszere. Az egyes krimináltaktikai módszerek (tételek) alapvető kérdései. A megkeresés. A puhatolás. A környezettanulmányozás. A megfigyelés. A lakosság bevonása az adatgyűjtésbe.

5. téma: Adat, információ és bizonyíték a nyomozásban

Az adat, az információ, a bizonyíték, az adat- és bizonyítékforrások fogalmának kriminalisztikai értelmezése; szerepük a felderítésben és a bizonyításban. Az adatok elemzése és értékelése.

6. téma: A szemle és a helyszíni szemle

A szemle és a helyszíni szemle. A helyszín fogalma, fajtái. A helyszíni szemlét megelőző feladatok. A szemlebizottság és a szakértő feladatai a helyszíni szemlén. A helyszíni szemle szakaszai, végrehajtásának taktikája. A szemle eredményeinek rögzítése és értékelése.

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 80%-án való részvétel.

10. Számonkérés: kollokvium

11. Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- dr. Balláné dr. Füsster Erzsébet – dr. Bócz Endre – Kunos Imre – dr. Lakatos János: Bevezetés a kriminalisztikába (Rejtjel Kiadó, 2004., szerk. dr. Lakatos János)
- Krimináltaktika I-II. kijelölt részei (Rejtjel Kiadó, 2004-5., szerk.: dr. Lakatos János)

9. TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy megnevezése: Kriminálmethodikai ismeretek

2. A tanórák száma: 6 óra elmélet

3. Kreditérték: 1 kredit

4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

5. Az oktatás nyelve: magyar

6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása: Farkasné Dr. Halász Henrietta tanár

7. A tantárgy oktatói: Farkasné Dr. Halász Henrietta tanár, Girhiny Kornél tanár, Dr. Bói László tanár

8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

A tantárgy oktatásának célja:

Megismertetni a különféle bűncselekmények és más események nyomozásának, vizsgálatának főbb sajátosságait; továbbá kiemelni az igazságügyi szakértő szerepét a felderítés és a bizonyítás feladatainak teljesítésében.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: Bevezetés a kriminálmethodikába

A kriminálmethodika fogalma, tárgya, tételeinek felépítése. A bizonyítás tárgya; a szakértő szerepe a felderítésben és a bizonyításban.

2. téma: Egyes személy elleni erőszakkal elkövetett bűncselekmények nyomozása

A nyomozás sajátosságai emberölés, testi sértés, rablás, kifosztás, egyes család és nemi erkölcs elleni bűncselekmények esetében.

3. téma: Egyes vagyon elleni bűncselekmények nyomozása

Lopás, betöréses lopás és a csalás vizsgálatának sajátosságai.

4. téma: Számítógépes bűnözés

Számítástechnikai rendszerrel, vagy számítástechnikai adattal kapcsolatba hozható bűncselekmények jellegzetességei.

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 80%-án való részvétel.

10. Számonkérés: beszámoló

11. Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Nagy József: A kriminálmethodika elméleti kérdései (RTF, 2007.)

10. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy megnevezése: Igazságügyi orvostani ismeretek**
- 2. A tanórák száma:** 14 óra elmélet
- 3. Kreditérték:** 3 kredit
- 4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** I. félév
- 5. Az oktatás nyelve:** magyar
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Angyal Miklós PhD, tszv. egyetemi docens
- 7. A tantárgy oktatói:** Dr. Angyal Miklós PhD, tszv. egyetemi docens
- 8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A tantárgy oktatásának célja:

Az igazságügyi orvostani kérdéskörök tárgyalásakor a hallgatók megismerkednek a testi sértések és a közlekedési balesetek véleményezésének orvosszakértői feladataival. Emellett betekintést kapnak a halottszemle, a hatósági boncolás, az igazságügyi boncolás menetébe, a személyazonosítás orvosi módszertanába, az igazságügyi genetikai, valamint toxikológiai vizsgálatok alapjaiba is.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: A testi sértések nyomozásának orvosszakértői vetületei

Sérülések típusai és azok gyógytartama. Maradandó fogyatékoság és súlyos egészségromlás. Életveszélyt okozó sérülések. A sérülések keletkezési mechanizmusának véleményezése.

2. téma: Az igazságügyi orvostan feladatai a közlekedési balesetek elemzésében

Gépjárművezetők egészségügyi alkalmassága. Közlekedési baleseti típusok. A gépjárművezető és utasok jellegzetes sérülései.

3. téma: Nem természetes halálozások. A halottszemle feladatai

Rendkívüli halál és emberölés elhatárolása. Az orvosi halottvizsgálat és halottszemle.

4. téma: Orvosszakértői személyazonosítás

Ismeretlen holttest azonosításának lehetőségei. Igazságügyi genetikai vizsgálatok a személyazonosság kiderítése céljából.

5. téma: Igazságügyi méregtan és alkoholológia

Egyes mérgezések tünetei és a mérgek kimutatása. Alkohol anyagcsere, ittasság. Kábítószeres és pszichotróp anyagok forenzikus jelentősége.

6. téma: Biológiai jellegű anyagmaradványok felkutatása és kimutatása

Vérgyanús szennyeződések vizsgálata. Nemi váladékok kimutatása. Haj és szőrszálak vizsgálatának lehetőségei.

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 80%-án való részvétel.

10. Számonkérés: beszámoló

11. Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Sótonyi Péter (szerk.): Igazságügyi orvostan. Semmelweis Kiadó és Multimédia Stúdió, Budapest, 2011 (kijelölt részek).

11. TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy megnevezése: Szakértői etikett és érveléstechnika

2. A tanórák száma: 4 óra elmélet és 2 óra gyakorlat

3. Kreditérték: 1 kredit

4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

5. Az oktatás nyelve: magyar

6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása: Dr. habil Hautzinger Zoltán PhD, tszv. egyetemi docens

7. A tantárgy oktatói: Dr. Angyal Miklós PhD, tszv. egyetemi docens

8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

A tantárgy oktatásának célja:

A tantárgy során a hallgatók megismerhetik a bírósági tárgyalások etikettjét, valamint a szakértői retorika és érvelés alapjait.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: A bírósági tárgyalás menete. Szakértőkre vonatkozó etikett. A tárgyalóterem és tárgyalás szabályai.

2. téma: A retorika története. Szakértői retorika. A beszéd lélektani és etikai vonatkozásai.

3. téma: Indukció és dedukció. Szakértő érvelés és logikai véleményalkotás. Bizonyítás és cáfolás a véleményekben. Szakmaiság, objektivitás és meggyőzés.

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 80%-án való részvétel.

10. Számonkérés: beszámoló

11. Az értékelés módszere: szóbeli vizsga

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Etikai Kódexe

12. TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy megnevezése: Fegyverszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.**
2. **A tanórák száma: 72 óra elmélet**
3. **Kreditérték: 14 kredit**
4. **A tantervben történő félévi elhelyezkedése: II. félév**
5. **Az oktatás nyelve: magyar**
6. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása: Dr. Tóth István, igazságügyi fegyverszakértő**
7. **A tantárgy oktatói: Dr. Tóth István, igazságügyi fegyverszakértő**
8. **Előtanulmányi feltétel: krimináltechnikai ismeretek**
9. **A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A fegyverszakértői szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek (1-2) tantárgyak oktatásának célja:

A fegyverszakértői szakterület alapkérdéseinek és krimináltechnikai lehetőségeinek, valamint a többi szaktevékenységhez fűződő kapcsolatrendszerének megismerése. A kriminalisztikai fegyverszakértői szakterületre vonatkozó szakértői ismeretek elsajátítása. A szakterülettel kapcsolatos jogszabályok megismerése, értelmezése és a munkában való alkalmazása. A szakértő helyszíni feladatainak és azok a bűnügyi szemle tevékenységbe ágyazódásának megismerése. A nyomrögzítésre és fegyverszakértői vizsgálatra szánt anyagminták vételére vonatkozó elméleti ismeretek megszerzése, valamint gyakorlati elsajátítása. A kriminalisztikai fegyverszakértői feladatok végrehajtásához szükséges speciális fotótechnikai eljárások megismerése, elsajátítása. A lövő eszközökkel és töltényekkel kapcsolatos műszaki-technikai, kül- és belballisztikai, valamint mérés-technikai ismeretek elsajátítása. A szakértői munkát támogató számítástechnikai, informatikai alkalmazások megismerése. A képzés célja továbbá:

- az elméletben tanultak gyakorlatba történő átültetése, készség kifejlesztése és jártasság megerősítése;
- a fegyverszakértői vizsgálatra megküldött tárgyakkal, nyomképző-, és nyomhordozó anyagok kezelésének elsajátítása (átvételtől, csomagbontástól a kiadásig);
- a fegyverszakértői kirendelő határozat értékelése;
- a szakértői véleményalkotás folyamatainak gyakorlása;
- a fegyverismerettel nem rendelkezők számára is érthető, egyértelmű érvrendszer kialakítása;
- gyakorló szakvélemények és a hozzájuk tartozó teljes körű dokumentáció elkészítése.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: A kriminalisztikai fegyverszakértés helye a krimináltechnikai tevékenységek körében; a fegyverszakértő által megválaszolandó kérdések.

A fegyverrel elkövetett élet és vagyon elleni bűncselekmények, valamint egyéb, lövéssel kapcsolatos események helyszíni szemléjének sajátosságai. A lövések által előidézett elváltozások felkutatásának, rögzítésének krimináltechnikai szabályai. Anyagminta vételi lehetőségek. A fegyverszakértő segítségével tisztázható kérdések.

2. téma: Helyszíni és laboratóriumi nyomkutató és nyomrögzítési eljárások, mintavételi módszerek.

A helyszínen fellelt fegyverekkel kapcsolatos krimináltechnikai feladatok. A helyszínen és a kriminalisztikai laboratóriumban alkalmazott, a fegyveren, fegyveralkatrészen, töltényen végzendő nyomkutató, -rögzítési és mintavételi eljárások ismertetése.

3. téma: A lefoglalt tárgyak, nyomok és anyagminták hitelesítésének menete; kapcsolódás a helyszíni szemle dokumentációihoz.

A lefoglalt tárgyak (fegyverek, lőszer, nyomok, eredetben rögzített nyomhordozók, minták) hitelesítésének menete. A bűnjelek szakszerű csomagolása.

4. téma: A helyszíni szemle dokumentációi.

A helyszíni szemle dokumentációinak sajátosságai. A dokumentációk elkészítési szabályai. A helyszíni szemle dokumentációinak jelentősége a vizsgálatra megküldött nyomok értékelésénél.

5. téma: A kriminalisztikai fegyverszakértői munkához kapcsolódó fényképezési és számítástechnikai eljárások

5.1. téma: A szakértői gyakorlatban alkalmazható fényképezőgépek, fényképezési módszerek, eljárások megismerése.

5.2. téma: A fényképezési eljárások sajátos alkalmazása helyszínen és laboratóriumi körülmények között. A tárgyfényképezés alapjai; nyomhordozók, nyomok kriminalisztikai fényképezése.

5.3. téma: A fegyverszakértői tevékenységet támogató számítógépes alkalmazások elméleti alapjai és azok gyakorlati megvalósulása.

5.4. téma: A laboratóriumi vizsgáló eszközök alkalmazása.

6. téma: A fegyverszakértői szakterület alapkérdései.

6.1. téma: A szakértői vizsgálat folyamatának megismerése.

6.2. téma: A nyom fogalma. A nyomképződési folyamatok megismerése. A nyomok csoportosítása és kriminalisztikai értékelése.

6.3. téma: A lövés által okozott tipikus elváltozások megismerése. Következtetési lehetőségek a lövés körülményeire vonatkozóan.

6.4. téma: A lövéshez használt fegyver jellegének, típusának meghatározása a visszamaradt nyomok és elváltozások alapján.

6.5. téma: A próbálövés leadásának elméleti és gyakorlati kérdései.

7. téma: A kriminalisztikai ballisztika fogalma, tárgya.

A fegyverszakértő feladata és hatásköre. A fegyverek fejlődéstörténete a mechanikus lövedékvetőktől a modern tüzfegyverek megjelenéséig.

7.1. téma: A feketelőpor gyártása és tulajdonságai, alkalmazásának szabályai.

7.2. téma: A perkussziós gyújtású elöltöltő fegyverek működése. A csappantyú felépítése és feladata a lövés folyamatban.

8. téma: A füstnélküli lőpor gyártása és tulajdonságai.

A modern egybeszerelt töltény kialakulása, gyártása, felépítése.

8.1. téma: A töltények felépítése, az egyes elemek feladata. A töltények csoportosítása. A töltény kaliberének meghatározása. A töltények vizsgálata, szétszedésük szabályai.

8.2. téma: Feliratok és jelzések a töltényeken. Speciális töltények.

9. téma: A hátultöltő tűzfegyverek kialakulása, szerkezeti felépítése.

A fegyvercső gyártása, feladata a lövési folyamatban.

9.1. téma: A huzagolás, a huzag- és csőkaliber meghatározása. A reteszelő-, és elsütő szerkezetek felépítése és feladatuk.

9.2. téma: A tok szerepe. Az egyéb szerelvények (célzó- és adogatószerkezet, biztosító) feladata. A tusa és az ágyazás kialakítása, feladata.

9.3. téma: Feliratok, próbabélyegek és belövési jelek a fegyvereken.

10. téma: Belső és külső ballisztika.

A lövési folyamat. Belballisztikai mérések. A lövedék röppályájának elemei. A röppálya alakja, az azt befolyásoló tényezők. A lövedék mozgási jellemzői repülés közben.

10.1. téma: A találati pont helyzete, a szórás, a célzás és az azokat befolyásoló tényezők. A gurulat. A lövedék sebességmérők működési elve és alkalmazásuk, a lövedék mozgási energiájának kiszámítása.

10.2. téma: A próbálövés leadása, a mérések módszertana.

11. téma: Fogalmak: lő- és tűzfegyver, lőszer, valamint alkatrészeik, elemeik.

A kézi lőfegyver köznapi és jogi fogalma. A lövő eszközök rendszerezése különféle szempontok lapján. Egylövetű, ismétlő, félautomata és automata fegyverszerkezetek. Hátrasiklás nélküli és rakéta fegyverek. Lég- és Flobert fegyverszerkezetek.

11.1 téma: Gáz- és riasztófegyverek.

11.2. téma: Hatástalanított és muzeális fegyver. A lőfegyverek hatástalanításának szabályai.

11.3. téma: Házi készítésű lövő eszközök.

11.4. téma: Lőporgázzal működtetett ipari munkaeszközök.

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. A házi dolgozatok és a zárthelyi dolgozatok esetében is legalább elégséges (2-es) átlagot kell elérni.

11. Számonkérés: kollokvium

12. Az értékelés módszere: szóbeli vizsga

13. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Bócz Endre és mtsai: Kriminálisztika szakkönyv I-II. (Budapest, BM Kiadó, 2004.)
- Balázs József – Pongó János: Pisztolyok és revolverek (Zrínyi Katonai Kiadó, 1977.)
- Kovács Zoltán – Nagy István: Kézi lőfegyverek (Zrínyi Katonai Kiadó, 1986.)
- Dr. Tóth István: A fegyverek nyomtani azonosítása (Belügyi Szemle, 11-12/2002.)
- Az igazságügyi szakértőkre vonatkozó és a fegyverszakértői szakterülettel kapcsolatos jogi normák

13. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy megnevezése: Fegyverszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.**
- 2. A tanórák száma:** 30 óra elmélet és 58 óra gyakorlat
- 3. Kreditérték:** 14 kredit
- 4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
- 5. Az oktatás nyelve:** magyar
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Tóth István, igazságügyi fegyverszakértő
- 7. A tantárgy oktatói:** Dr. Tóth István, igazságügyi fegyverszakértő
- 8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A fegyverszakértői szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek (1-2) tantárgyak oktatásának célja:

A fegyverszakértői szakterület alapkérdéseinek és krimináltechnikai lehetőségeinek, valamint a többi szaktevékenységhez fűződő kapcsolatrendszerének megismerése. A kriminalisztikai fegyverszakértői szakterületre vonatkozó szakértői ismeretek elsajátítása. A szakterülettel kapcsolatos jogszabályok megismerése, értelmezése és a munkában való alkalmazása. A szakértő helyszíni feladatainak és azok a bűnügyi szemle tevékenységbe ágyazódásának megismerése. A nyomrögzítésre és fegyverszakértői vizsgálatra szánt anyagminták vételére vonatkozó elméleti ismeretek megszerzése, valamint gyakorlati elsajátítása. A kriminalisztikai fegyverszakértői feladatok végrehajtásához szükséges speciális fotótechnikai eljárások megismerése, elsajátítása. A lövő eszközökkel és töltényekkel kapcsolatos műszaki-technikai, kül- és belballisztikai, valamint mérés-technikai ismeretek elsajátítása. A szakértői munkát támogató számítástechnikai, informatikai alkalmazások megismerése. A képzés célja továbbá:

- az elméletben tanultak gyakorlatba történő átültetése, készség kifejlesztése és jártasság megerősítése;
- a fegyverszakértői vizsgálatra megküldött tárgyakkal, nyomképző-, és nyomhordozó anyagok kezelésének elsajátítása (átvételtől, csomagbontástól a kiadásig);
- a fegyverszakértői kirendelő határozat értékelése;
- a szakértői véleményalkotás folyamatainak gyakorlása;
- a fegyverismerettel nem rendelkezők számára is érthető, egyértelmű érvrendszer kialakítása;
- gyakorló szakvélemények és a hozzájuk tartozó teljes körű dokumentáció elkészítése.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: Töltények, töltényhüvelyek és lövedékek vizsgálata

- Az elméleti oktatás alkalmával elsajátított ismeretanyag felidézése. A szakértői munkát segítő mintatárak, nyilvántartások gyakorlati alkalmazása. Töltények szétszerelése, alkotóelemeik tulajdonságainak értékelése.
- Önálló gyakorló szakvélemények készítése. Szakszerű leírás, a kaliber, a típus és a gyártmány meghatározása. Töltényeken, töltényhüvelyeken és lövedékeken levő statikus és dinamikus nyomok vizsgálata alapján a nyomképző fegyver jellemzőinek meghatározása.
- A gyakorló vélemények értékelése.

2. téma: Típus ismereti gyakorlatok

- Légfegyverek, forgópisztolyok, egylövetű, ismétlő és öntöltő pisztolyok és puskák, valamint sorozatlövő kézfegyverek típusismerete, szerkezeti elemeik megnevezése. Szét- és összeszerelés gyakorlása. Kéziszerszámok és segédanyagok szakszerű használata.

- A balesetvédelmi szabályok készség szintű alkalmazása.
- Általános fegyverleírások készítése, a leírások értékelése.

3. téma: Fegyverek vizsgálata

- Az elméleti oktatás alkalmával elsajátított ismeretanyag felidézése.
- Önálló gyakorló szakvélemények elkészítése, típuskérdések alapján. Gyári készítésű fegyver működési rendszerének, típusának és gyártmányának meghatározása.
- A fegyvercső, a reteszelő-, és elütőszerkezet vizsgálata. A működés ellenőrzése, esetleges működési hibák meghatározása.
- Házi készítésű vagy házilag összeállított fegyver vizsgálata.
- Használatra (lövés leadására) utaló nyomok, anyagmaradványok felkutatása a fegyverek alkatrészein.
- A gyakorló vélemények értékelése.

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. A gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. Munkadossziék és a gyakorló szakvélemények esetében legalább a „megfelelt” eredményt kell elérni.

10. Számonkérés: gyakorlati jegy

11. Az értékelés módszere: háromfokozatú gyakorlati jegy az éves teljesítmény alapján

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Bócz Endre és mtsai: Kriminálisztika szakkönyv I-II. (Budapest, BM Kiadó, 2004.)
- Balázs József – Pongó János: Pisztolyok és revolverek (Zrínyi Katonai Kiadó, 1977.)
- Kovács Zoltán – Nagy István: Kézi lőfegyverek (Zrínyi Katonai Kiadó, 1986.)
- Dr. Tóth István: A fegyverek nyomtani azonosítása (Belügyi Szemle, 11-12/2002.)
- Az igazságügyi szakértőkre vonatkozó és a fegyverszakértői szakterülettel kapcsolatos jogi normák

14. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy megnevezése: Fegyverszakértői szakmai elméleti ismeretek 2.**
- 2. A tanórák száma:** 24 óra elmélet és 50 óra gyakorlat
- 3. Kreditérték:** 14 kredit
- 4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** III. félév
- 5. Az oktatás nyelve:** magyar
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Tóth István, igazságügyi fegyverszakértő
- 7. A tantárgy oktatói:** Dr. Tóth István, igazságügyi fegyverszakértő
- 8. Előtanulmányi feltétel:** Fegyverszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

1. téma: A Magyarországon leggyakrabban előforduló revolverek, öntöltő pisztolyok, ismétlő és öntöltő puskák, géppisztolyok, gépkarabélyok típusismerete, szerkezeti elemeik megnevezése.

A fegyverek szét- és összeszerelésének gyakorlata és szabályainak alkalmazása.

2. téma: A fegyveres események helyszínén végzendő munka speciális szempontjai.

A helyszíni fényképfelvételek és helyszínrajz készítése analóg és digitális technikák alkalmazásával. Az alapvető lövési elváltozások helyének, jellegének meghatározása. A lövési anyagmaradványok kimutatására irányuló mintavételi módszerek. Korszerű mérési technikák a lőtávolság, a lövedék haladási irány és a lövés leadási hely meghatározásában. Esettanulmányok.

3. téma: A célballisztika fogalma és tárgya.

A becsapódó lövedék által előidézett változás jellege különféle szerkezetű anyagokban. Lőirány, mozgási energia és lőtávolság meghatározása.

3.1. téma: Sebballisztika.

A lövés hatása az emberi testre. A lövedék be- és kimeneti nyílás jellegzetességei, a löcsatorna jellege. A gázok roncsoló hatása.

4. téma: A lőfegyver azonosítás folyamata, módszerei és eljárásai.

A fegyver szerkezeti elemeinek nyomképző sajátosságai. A nyomok felkutatása a töltényhüvelyeken és lövedéken. Csoportba sorolás, fegyvertípus meghatározás és azonosítás a visszamaradt nyomok értékelésével. A nyomképzést zavaróan befolyásoló tényezők.

5. téma: A lőterekkel kapcsolatos fegyverszakértői ismeretek

Lőtér létesítésének és fenntartásának biztonsági előírásai. Fedett és nyílt lőterek. A szakértői és műszaki dokumentáció.

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. A házi dolgozatok, és a zárthelyi dolgozatok esetében is legalább elégséges (2-es) átlagot kell elérni.

11. Számonkérés: kollokvium

12. Az értékelés módszere: szóbeli vizsga

13. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Bócz Endre és mtsai: Kriminálisztika szakkönyv I-II. (Budapest, BM Kiadó, 2004.)
- Balázs József – Pongó János: Pisztolyok és revolverek (Zrínyi Katonai Kiadó, 1977.)
- Kovács Zoltán – Nagy István: Kézi lőfegyverek (Zrínyi Katonai Kiadó, 1986.)
- Dr. Tóth István: A fegyverek nyomtani azonosítása (Belügyi Szemle, 11-12/2002.)
- Az igazságügyi szakértőkre vonatkozó és a fegyverszakértői szakterülettel kapcsolatos jogi normák

15. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy megnevezése: Fegyverszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 2.**
- 2. A tanórák száma:** 86 óra gyakorlat
- 3. Kreditérték:** 14 kredit
- 4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** III. félév
- 5. Az oktatás nyelve:** magyar
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Tóth István, igazságügyi fegyverszakértő
- 7. A tantárgy oktatói:** Dr. Tóth István, igazságügyi fegyverszakértő
- 8. Előtanulmányi feltétel:** Fegyverszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

1. téma: Kilőtt lövedék mozgási energiájának meghatározása

- Az elméleti oktatás alkalmával elsajátított ismeretanyag felidézése.
- A lövéshez használt fegyver és töltény szakszerű leírása, típuskérdés alapján szakvélemény készítése.
- A lövedék tömegének meghatározása.
- Lövedéksebesség-mérés, a csőtorkolati energia kiszámítása.
- A gyakorló vélemények értékelése.

2. téma: Típusmeghatározás és fegyverazonosítás

- Az elméleti oktatás alkalmával elsajátított ismeretanyag felidézése.
- Önálló, kétlépcsős (alszámos) gyakorló vélemények elkészítése. Első lépésként töltényhüvelyeken és lövedékeken észlelhető nyomok összehasonlító vizsgálata, illetőleg a nyomok jellegzetességei alapján a lövéshez használt (tűz)fegyver típusának behatárolása. Második lépésként komplett szakvélemény készítése a vizsgálatra bocsátott fegyver(ek)ről és az azzal/azokkal kapcsolatban elvégzett összehasonlító (az eredménytől függően azonosító) vizsgálatról.
- A gyakorló vélemények értékelése.

3. téma: Lövési elváltozások és anyagmaradványok vizsgálata

- Az elméleti oktatás alkalmával elsajátított ismeretanyag felidézése, következtetések az alkalmazott fegyverre és töltényre vonatkozóan.
- Önálló gyakorló vélemény elkészítése. A lövedék haladási irányának megállapítása, a lőtávolság és a lövés leadási helyének meghatározása.

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. A gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. Munkadossziék és a gyakorló szakvélemények esetében legalább a „megfelelt” eredményt kell elérni.

11. Számonkérés: gyakorlati jegy

12. Az értékelés módszere: háromfokozatú gyakorlati jegy az éves teljesítmény alapján

13. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Bócz Endre és mtsai: Kriminálisztika szakkönyv I-II. (Budapest, BM Kiadó, 2004.)
- Balázs József – Pongó János: Pisztolyok és revolverek (Zrínyi Katonai Kiadó, 1977.)

- Kovács Zoltán – Nagy István: Kézi lőfegyverek (Zrínyi Katonai Kiadó, 1986.)
- Dr. Tóth István: A fegyverek nyomtani azonosítása (Belügyi Szemle, 11-12/2002.)
- Az igazságügyi szakértőkre vonatkozó és a fegyverszakértői szakterülettel kapcsolatos jogi normák

16. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy megnevezése: Írásszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.**
- 2. A tanórák száma:** 82 óra elmélet
- 3. Kreditérték:** 14 kredit
- 4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
- 5. Az oktatás nyelve:** magyar
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Terbe Ernő, igazságügyi írásszakértő
- 7. A tantárgy oktatói:** Dr. Terbe Ernő, igazságügyi írásszakértő
- 8. Előtanulmányi feltétel:** krimináltechnikai ismeretek
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

Az írásszakértői szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek (1-2) tantárgyak oktatásának célja:

Megismertetni a hallgatókkal az írás fogalmát, kialakulásának és fejlődésének történetét, az egyes korokban alkalmazott íróeszközök és íráshordozók változását, a Magyarországon a XX. században tanított standardírások jellemzőit, az írásvizsgálatok irányzatait és azok jellemzőit, valamint az írás anatómiai és pszichológiai alapjait, az írásban résztvevő szervek szerepét és az írás fejlődésének szakaszait, az írás feltételes reflexé válásának folyamatát. Ismerjék meg a hallgatók az írógépek fajtáit, a gépírás azonosító sajátosságait, az írás megváltozásának okait és azok jellemzőit, az íráshamisítások, az írástorzítás módszereit és jellemzőit, a szakértői vizsgálat menetét, szakaszait, valamint az egyes szakaszokban elvégzendő feladatokat, a szakértői vélemény felépítését és mellékleteit, az illusztráció, a díj és költségjegyzék elkészítésének módját és követelményeit, a szakértői vélemény fajtáit. Cél továbbá a hallgatók képessé tétele az egyes sajátosságok felismerésére, rendszerezésére, értékelésére, szakvéleménybe foglalására. További célként a hallgatók ismerjék meg az általánostól eltérő ritkábban előforduló szakértői vizsgálatok jellegzetességeit. Így például: a nyomtatott betűs írások szakértői vizsgálatának jellegzetességeit, a szabad szemmel nem látható írások vagy színük miatt nehezen elkülöníthető írások láthatóvá tételének és szakértői vizsgálatának eszközeit, módszereit és jellegzetességeit, (rekonstrukciós vizsgálatok), a nagyszámú, de rövid terjedelmű írások vizsgálatának jellegzetességeit és megismerkedjenek a szakértői munka során alkalmazott eszközökkel is.

A gyakorlatok tegyék képessé a hallgatókat a megszerzett elméleti tudásuk alapján, az írásszakértői gyakorlatban előforduló vizsgálati tárgyak (kézírás, aláírás, és gépírás) azonosító sajátosságainak felismerésére és értékelésére, a torzult vagy szándékosan torzított írások felismerésére, a szakértői vizsgálatok metodikájának alkalmazására, a szakértői vélemény és mellékletei logikus és a bizonyítékok értékelésére hivatott igénybevevők által is érthető felépítésére, megfogalmazására és a szakvélemény bírósági tárgyaláson történő megvédésére.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: Írástörténet

Az írás, fogalma és kialakulása. Az írás fejlődése (történeti áttekintés). Az írásfejlődés és az ember valamint az emberi társadalom fejlődésének összefüggései.

2. téma: Az íróeszközök és az íráshordozók fejlődése

Az egyes korokban alkalmazott íróeszközök és íráshordozók. Az íróeszközök, íráshordozók valamint a gazdaság fejlődésének összefüggései

3. téma: A magyarországi etalon írások

A Magyarországon a XX században tanított standardírások fajtái és jellemzőik.

4. téma: Az írásvizsgálat irányzatai

A kalligrafikus írásvizsgálati irányzat alkalmazásának kora és a vizsgálat jellemzői. A grafológiai írásvizsgálati irányzat kora és jellemzői. Az ismérveleíró írásvizsgálati irányzat megjelenése, jellemzői és képviselői. A grafometriai írásvizsgálati irányzat jellemzői és képviselői. A ma alkalmazott írásvizsgálat főbb jellemzői.

5. téma: Az írás anatómiai alapjai

Az írásban résztvevő szervek és azok szerepe. Az írásban résztvevő szervek fejlődése és az azt befolyásoló tényezők.

6. téma: Az írás pszichológiai alapjai

Az írás mint feltételes reflex. A feltételes reflex fogalma, kialakulása, fennmaradásának feltételei. A pszichikai tényezők szerepe az írástanításban. Az ösztönzések és gátlások jelentősége.

7. téma: Az írás fejlődése

Az írásfejlődés szakaszai. Az egyes szakaszok időtartama, feladata és eredménye. A standard írás feltételes reflexének kialakulása. Az írástempó gyorsításának szükségessége és következményei. A gyors tempójú írás feltételes reflexének kialakulása

8. téma: Az írás fejlődését befolyásoló tényezők

Az írás fejlődését befolyásoló objektív tényezők. Az írás fejlődését befolyásoló szubjektív tényezők. Az objektív és a szubjektív tényezők kölcsönhatása.

9. téma: Az írásszakértői tevékenység helye a kriminalisztikán belül

10. téma: Az írásszakértői tevékenység kapcsolata a kriminalisztikán belüli szakértői ágakkal.

Az írásszakértő és az okmányszakértő kapcsolata. Az írásszakértő és az ujjnyomszakértő kapcsolata. Az írásszakértő és a nyomszakértő kapcsolata. Az írásszakértő és a fegyverszakértő kapcsolata.

11. téma: Az írásszakértői tevékenység kapcsolata a kriminalisztikán kívüli szakértői ágakkal.

Az írásszakértő és a nyelvész, a vegyész, a biológus, a könyvszakértő és az orvos-szakértő kapcsolata.

12. téma: Az írásszakértői tevékenység kapcsolata a kriminalisztikán kívüli tudományokkal.

Az orvostudománnyal, a pszichológiával, a matematika és a számítástechnika, a fizika, a műszaki és a jogtudományokkal.

13. Az írásszakértői tevékenység tagozódása

A Nyomatott nagybetűs és a nyomtatott kisbetűs írások szakértői vizsgálata. A folyó írással írt kézírások szakértői vizsgálata. Az aláírások szakértői vizsgálata. Az írógéppel írt írások szakértői vizsgálata. Technikai írásvizsgálat.

14. Az írásszakértői vizsgálat során megválaszolható kérdések

15. téma: Az írásszakértői vélemény fogalma, szükségessége és felhasználási lehetőségei.

16. téma: A betűelemek elnevezése

17. téma: A kézírás általános sajátosságai

Az általános sajátosságok jelentősége és tagozódása. A gondolati-kifejezés nyelvi eszközei és jellemzőik. Az elhelyezési sajátosságok és jellemzőik. A különös vagy különleges szokásokból eredő sajátosságok és azok jellemzői. A kézmozgás rendszerét jellemző általános sajátosságok és azok jellemzői.

18. téma: A kézírás általános sajátosságainak felismerése**19. téma: A kézírás különös (egyedi) sajátosságai**

A különös (egyedi) sajátosság jelentősége és fajtái. A különös sajátosságok viszonyítási alapjai. Az egyes különös sajátosságok azonosító értéke

20. téma: A kézírás különös (egyedi) sajátosságainak felismerése

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. A házi dolgozatok és a zárthelyi dolgozatok esetében is legalább elégséges (2-es) átlagot kell elérni.

11. Számonkérés: kollokvium

12. Az értékelés módszere: szóbeli vizsga

13. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Kiss Lajos: Az igazságügyi kézírászakértői vizsgálatok alapjai (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1977.)
- Dr. Vass Kálmán: Az igazságügyi írásvizsgálat alapjai. (Budapest, 1970.)

17. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy megnevezése: Írásszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.**
- 2. A tanórák száma:** 40 óra elmélet és 38 óra gyakorlat
- 3. Kreditérték:** 14 kredit
- 4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
- 5. Az oktatás nyelve:** magyar
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Terbe Ernő, igazságügyi írásszakértő
- 7. A tantárgy oktatói:** Dr. Terbe Ernő, igazságügyi írásszakértő

8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

Az írásszakértői szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek (1-2) tantárgyak oktatásának célja:

Megismertetni a hallgatókkal az írás fogalmát, kialakulásának és fejlődésének történetét, az egyes korokban alkalmazott íróeszközök és íráshordozók változását, a Magyarországon a XX. században tanított standardírások jellemzőit, az írásvizsgálatok irányzatait és azok jellemzőit, valamint az írás anatómiai és pszichológiai alapjait, az írásban résztvevő szervek szerepét és az írás fejlődésének szakaszait, az írás feltételes reflexé válásának folyamatát. Ismerjék meg a hallgatók az írógépek fajtáit, a gépírás azonosító sajátosságait, az írás megváltozásának okait és azok jellemzőit, az íráshamisítások, az írástorzítás módszereit és jellemzőit, a szakértői vizsgálat menetét, szakaszait, valamint az egyes szakaszokban elvégzendő feladatokat, a szakértői vélemény felépítését és mellékleteit, az illusztráció, a díj és költségjegyzék elkészítésének módját és követelményeit, a szakértői vélemény fajtáit. Cél továbbá a hallgatók képessé tétele az egyes sajátosságok felismerésére, rendszerezésére, értékelésére, szakvéleménybe foglalására. További célként a hallgatók ismerjék meg az általánostól eltérő ritkábban előforduló szakértői vizsgálatok jellegzetességeit. Így például: a nyomtatott betűs írások szakértői vizsgálatának jellegzetességeit, a szabad szemmel nem látható írások vagy színük miatt nehezen elkülöníthető írások láthatóvá tételének és szakértői vizsgálatának eszközeit, módszereit és jellegzetességeit, (rekonstrukciós vizsgálatok), a nagyszámú, de rövid terjedelmű írások vizsgálatának jellegzetességeit és megismerkedjenek a szakértői munka során alkalmazott eszközökkel is.

A gyakorlatok tegyék képessé a hallgatókat a megszerzett elméleti tudásuk alapján, az írásszakértői gyakorlatban előforduló vizsgálati tárgyak (kézírás, aláírás, és gépírás) azonosító sajátosságainak felismerésére és értékelésére, a torzult vagy szándékosan torzított írások felismerésére, a szakértői vizsgálatok metodikájának alkalmazására, a szakértői vélemény és mellékletei logikus és a bizonyítékok értékelésére hivatott igénybevevők által is érthető felépítésére, megfogalmazására és a szakvélemény bírósági tárgyaláson történő megvédésére.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: Az aláírás általános sajátosságai

Az aláírás általános jellemzői. Az elhelyezési sajátosságok. A transzkripció. A kézmozgás rendszerét jellemző általános sajátosságok.

2. téma: Az aláírás általános sajátosságainak felismerése

3. téma: Az aláírás különös (különös) sajátosságai

A különös (egyedi) sajátosságok jelentősége és fajtái. A különös sajátosságok viszonyítási alapjai. Az egyes különös sajátosságok azonosító értéke.

4. téma: Az aláírás különös sajátosságainak felismerése

5. téma: Az írógépek kialakulása, fajtái és jellemzőik

Az írógépek kialakulása és elterjedése (történeti áttekintés). A mechanikus írógépek jellemzői
Az elektromechanikus írógépek jellemzői. Az elektronikus írógépek jellemzői.

6. téma: A gépírás azonosító sajátosságai

A gépírás általános sajátosságai. A gépírás különös sajátosságai. A gépírás sajátosságainak felismerése.

7. téma: Az írás megváltozásának okai és jellemzőik

A természetes írásváltozás fajtái, okai és jellemző sajátosságai. A betegségek írást megváltoztató hatása és jellemző sajátosságai. A rendhagyó íráskörülmények fajtái és jellemző sajátosságai. A szándékos írástorzítás fajtái és jellemző sajátosságai

8. téma: A kézírás hamisításának módszerei és azok jellemző sajátosságai

A kézírás vizuális utánzása. Az előzetes gyakorlással történő íráshamisítás. A technikai eszközök segítségével történő íráshamisítás.

9. téma: Az aláírás hamisításának eszközei, módszerei és az egyes hamisítások jellemző sajátosságai

Az aláírás emlékezetből történő hamisítása. Az aláírás vizuális másolása. Az aláírás előzetes gyakorlással történő hamisítása. Az aláírás áteső fényben történő átrajzolása. Az indigós aláírás-hamisítás. Az átnyomással történő aláírás-hamisítás. A festékátvitellel történő aláírás-hamisítás. Az aláírás-bélyegző használatával történő hamisítás. A fotóvetítéssel történő aláírás-hamisítás. A fénymásolóval történő aláírás-hamisítás. A számítógéppel történő aláírás-hamisítás.

10. téma: Az íráshamisítások felismerésének gyakorlása.

11. téma: Az írásszakértői vizsgálat szakaszi, az egyes szakaszok feladatai

Az előzetes vizsgálat feladatai. Az írásminta. A részletes vizsgálat menete és feladatai. Az összehasonlító vizsgálat menete és feladatai. A feltárt sajátosságok értékelése és a szakvélemény felépítése, megfogalmazása, összeállítása.

12. téma: Az írásszakértői vizsgálat és a szakvélemény elkészítésének gyakorlása

13. téma: Az írásszakértői vélemény mellékletei

A melléklet szükségessége és követelményei, összeállításának módszertana. A díj és költségjegyzék tartalmi és formai követelményei.

14. téma: Az írásszakértői tevékenység tagozódása

A különböző írástípusban készített kézírások szakértői vizsgálata, (folyó, nyomtatott nagy-, és kisbetűs írások). Az aláírások szakértői vizsgálata. Az írógéppel írt írások szakértői vizsgálata. A szabad szemmel gyengén látható vagy nem látható írások szakértői vizsgálatának lehetőségei. Az írásrekonstrukciós szakértői vizsgálatok módszerei, lehetőségei, jellegzetességei.

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. A gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. Munkadossziék és a gyakorló szakvélemények esetében legalább a „megfelelt” eredményt kell elérni.

10. Számonkérés: gyakorlati jegy

11. Az értékelés módszere: háromfokozatú gyakorlati jegy az éves teljesítmény alapján

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Kiss Lajos: Az igazságügyi kézírászakértői vizsgálatok alapjai (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1977.)
- Dr. Vass Kálmán: Az igazságügyi írásvizsgálat alapjai. (Budapest, 1970.)

18. TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy megnevezése: Írásszakértői szakmai elméleti ismeretek 2.

2. A tanórák száma: 12 óra elmélet és 68 óra gyakorlat

3. Kreditérték: 14 kredit

4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése: III. félév

5. Az oktatás nyelve: magyar

6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása: Dr. Terbe Ernő, igazságügyi írásszakértő

7. A tantárgy oktatói: Dr. Terbe Ernő, igazságügyi írásszakértő

8. Előtanulmányi feltétel: Írásszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.

9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

1. téma: A kézírás általános sajátosságainak felismerése és azok szakvéleményben történő rögzítése

2. téma: A nyomtatott betűs (nagy és kicsi) kézírások általános sajátosságainak felismerése, szakvéleményben történő leírása

3. téma: Az öregség, a betegség, vagy rendhagyó íráskörülmények miatt torzult kézírások általános sajátosságainak felismerése, szakvéleményben történő rögzítése

4. téma: A szándékosan torzított kézírások általános sajátosságainak felismerése, szakvéleményben történő leírása.

5. téma: A kézírás-hamisítás egyes módszereit jellemző általános sajátosságok felismerése, szakvéleményben történő rögzítése

6. téma: A folyóírás különös sajátosságainak felismerése, szakvéleményben történő leírása.

7. téma: A nyomtatott betűs (nagy és kicsi) írások különös sajátosságainak felismerése, szakvéleményben történő rögzítése

8. téma: A torzított és a torzult kézírások különös sajátosságainak felismerése, szakvéleményben történő leírása.

9. téma: A hamisított kézírások különös sajátosságainak felismerése, szakvéleményben történő rögzítése

10. téma: Az aláírás általános sajátosságainak felismerése, szakvéleményben történő leírása

11. téma: Az aláírás különös sajátosságainak felismerése, szakvéleményben történő rögzítése

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossiék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. A házi dolgozatok és a zárthelyi dolgozatok esetében is legalább elégséges (2-es) átlagot kell elérni.

11. Számonkérés: kollokvium

12. Az értékelés módszere: szóbeli vizsga

13. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Kiss Lajos: Az igazságügyi kézírászakértői vizsgálatok alapjai (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1977.)
- Dr. Vass Kálmán: Az igazságügyi írásvizsgálat alapjai. (Budapest, 1970.)

19. TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy megnevezése: Írásszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 2.**
2. **A tanórák száma:** 80 óra gyakorlat
3. **Kreditérték:** 14 kredit
4. **A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** III. félév
5. **Az oktatás nyelve:** magyar
6. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Terbe Ernő, igazságügyi írásszakértő
7. **A tantárgy oktatói:** Dr. Terbe Ernő, igazságügyi írásszakértő
8. **Előtanulmányi feltétel:** Írásszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.
9. **A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**
  1. **téma: A technikai aláírás-hamisításokat jellemző sajátosságok felismerése, szakvéleményben történő leírása**
  2. **téma: A technikai aláírás-hamisítás megállapítását lehetővé tevő eszközök és módszerek alkalmazása, szakvéleményben történő rögzítése**
  3. **téma: A gépírás általános és különös sajátosságainak felismerése, szakvéleményben történő leírása**
  4. **téma: Az összehasonlító vizsgálat és a feltárt sajátosságok értékelése**
  5. **téma: A kézírás szakértői vizsgálatának metodikája**
  6. **téma: Az aláírás szakértői vizsgálatának metodikája**
  7. **téma: A nagyszámú vizsgálati anyagok (aláírások, szignók) szakértői vizsgálatának metodikája**
  8. **téma: A gépírás szakértői vizsgálatának metodikája**
  9. **téma: Az írásszakértői vélemény felépítése, tartalmi és formai követelményei**
  10. **téma: Az illusztráció elkészítésének módja, szakvélemény szövegével történő összehangolása**
  11. **téma: A díj és költségjegyzék elkészítése, függetlenül a kirendelőtől, igénybevevőtől**
10. **Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:** A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. Munkadossziék és a gyakorló szakvélemények esetében legalább a „megfelelt” eredményt kell elérni.
11. **Számonkérés:** gyakorlati jegy

12. Az értékelés módszere: háromfokozatú gyakorlati jegy az éves teljesítmény alapján

13. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Kiss Lajos: Az igazságügyi kézírászakértői vizsgálatok alapjai (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1977.)
- Dr. Vass Kálmán: Az igazságügyi írásvizsgálat alapjai. (Budapest, 1970.)

20. TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy megnevezése: Nyomszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.**
2. **A tanórák száma:** 80 óra elmélet
3. **Kreditérték:** 14 kredit
4. **A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
5. **Az oktatás nyelve:** magyar
6. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Luczay-Pénzes Attila, igazságügyi nyomszakértő
7. **A tantárgy oktatói:** Luczay-Pénzes Attila, igazságügyi nyomszakértő
8. **Előtanulmányi feltétel:** krimináltechnikai ismeretek
9. **A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A nyomszakértői szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek (1-2) tantárgyak oktatásának célja:

A nyomszakértői feladathoz kapcsolódó helyszíni bűnügyi technikai tevékenység megismerése és a speciális szakértői ismeretek elsajátítása. A nyomrögzítéssel összefüggő krimináltechnikai feladatok elsajátítása, elméleti, gyakorlati ismeretek megszerzése. A kriminalisztikai nyomszakértői szakterületre vonatkozó általános szakértői ismeretek elsajátítása. A kriminalisztikai nyomszakértői feladatok végrehajtásához szükséges speciális fotótechnikai eljárások megismerése, elsajátítása. A szakértői feladatok végrehajtásához szükséges műszeres vizsgálati módszerek megismerése, gyakorlati alkalmazásának elsajátítása. A nyomszakértői szakterület alapkérdéseinek, összefüggéseinek megismerése.

A kriminalisztikai azonosítás elmélet gyakorlati alkalmazásának elsajátítása. A nyomszakértői vizsgálat folyamatának megismerése, a vizsgálati módszerek elsajátítása. A szakértői szakvélemények szakszerű elkészítési előírásainak megismerése. A kriminalisztikai szakértői tevékenységgel kapcsolatos szakmai elvárások megismerése, a szakértői vélemény készítés elméleti tudásanyagának megismerése, feldolgozása. Az egyes részfeladatokhoz kapcsolódó gyakorlati tevékenység megismerése, a gyakorlati jártasság megszerzése.

A gyakorlatfeladatok célja az elméletben tanultak gyakorlatba történő átültetése, készség és jártasság kifejlesztése, megerősítése. A nyomszakértői vizsgálatok céljára megküldött nyomokkal, nyomtörredékekkel kapcsolatos véleményalkotás gyakorlatban történő elsajátítása. A nyomszakértői kirendelő határozat értékelése, a csomagbontás folyamatának elvégzése. Gyakorló nyomszakértői vélemény készítése alkalmával szakértői vélemény alkotása. A szakértői véleményhez tartozó teljes körű dokumentáció elkészítése. A kirendelő számára készített vélemény, mellékletek, díjjegyzékek, a nyomok, nyomtörredékek összeállítása.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: A kriminalisztikai nyomszakértői feladathoz kapcsolódó krimináltechnikai kérdések megismerése, a helyszíni nyomrögzítési eljárási módszerek

Az élet, vagyon elleni bűncselekmények helyszíni szemléi alkalmával felkutatott nyomhordozók, nyomok felkutatásának, rögzítésének krimináltechnikai szabályai, az eljáró hatóság által történő nyomrögzítés, mintavételezés alkalmazásának előírásai.

2. téma: Kriminalisztikai laboratóriumi nyomkutató eljárások

A kriminalisztikai laboratóriumban az eredetben rögzített nyomhordozón alkalmazott nyomkutató eljárások ismertetése.

3. téma: A nyomok hitelesítésének menete, kapcsolódás a helyszíni szemle dokumentációihoz

A nyomok, nyomtörödékek, eredetben rögzített nyomhordozók hitelesítésének menete. A bűnjelek szakszerű csomagolása.

4 téma: A helyszíni szemle dokumentációi

A helyszíni szemle dokumentációinak sajátosságai. A dokumentációk elkészítési szabályai. A helyszíni szemle dokumentációinak felhasználása a vizsgálatra megküldött nyomok értékelésénél.

5. téma: A kriminalisztikai nyomszakértői feladathoz kapcsolódó fényképezési, számítástechnikai eljárások

5.1. téma: A szakértői gyakorlatban alkalmazható fényképezési módszerek, eljárások elméleti, gyakorlati kérdései.

5.2. téma: A szakértői munkában felhasználható fényképezőgépek, fényképezési eljárások sajátosságainak megismerése, alkalmazása. A laboratóriumi, valamint a tárgy- fényképezés alapjai, nyomok, nyomtörödékek kriminalisztikai fényképezése.

5.3. téma: A nyomszakértői tevékenység alkalmával felhasznált számítógépes alkalmazások elméleti, gyakorlati kérdései. Az optikai eszközök, speciális berendezések használatának elméleti, gyakorlati kérdései.

5.4. téma: A laboratóriumi vizsgáló eszközök alkalmazására

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. A házi dolgozatok és a zárthelyi dolgozatok esetében is legalább elégséges (2-es) átlagot kell elérni.

11. Számonkérés: kollokvium

12. Az értékelés módszere: szóbeli vizsga

13. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Bócz Endre + szerzői kollektíva: Kriminalisztika szakkönyv I-II. (Budapest, BM Kiadó, 2004.)

21. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy megnevezése: Nyomszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.**
- 2. A tanórák száma:** 26 óra elmélet és 54 óra gyakorlat
- 3. Kreditérték:** 14 kredit
- 4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
- 5. Az oktatás nyelve:** magyar
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Luczay-Pénzes Attila, igazságügyi nyomszakértő
- 7. A tantárgy oktatói:** Luczay-Pénzes Attila, igazságügyi nyomszakértő

8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

A nyomszakértői szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek (1-2) tantárgyak oktatásának célja:

A nyomszakértői feladathoz kapcsolódó helyszíni bűnügyi technikai tevékenység megismerése és a speciális szakértői ismeretek elsajátítása. A nyomrögzítéssel összefüggő krimináltechnikai feladatok elsajátítása, elméleti, gyakorlati ismeretek megszerzése. A kriminalisztikai nyomszakértői szakterületre vonatkozó általános szakértői ismeretek elsajátítása. A kriminalisztikai nyomszakértői feladatok végrehajtásához szükséges speciális fotótechnikai eljárások megismerése, elsajátítása. A szakértői feladatok végrehajtásához szükséges műszeres vizsgálati módszerek megismerése, gyakorlati alkalmazásának elsajátítása. A nyomszakértői szakterület alapkérdéseinek, összefüggéseinek megismerése.

A kriminalisztikai azonosítás elmélet gyakorlati alkalmazásának elsajátítása. A nyomszakértői vizsgálat folyamatának megismerése, a vizsgálati módszerek elsajátítása. A szakértői szakvélemények szakszerű elkészítési előírásainak megismerése. A kriminalisztikai szakértői tevékenységgel kapcsolatos szakmai elvárások megismerése, a szakértői vélemény készítés elméleti tudásanyagának megismerése, feldolgozása. Az egyes részfeladatokhoz kapcsolódó gyakorlati tevékenység megismerése, a gyakorlati jártasság megszerzése.

A gyakorlatfeladatok célja az elméletben tanultak gyakorlatba történő átültetése, készség és jártasság kifejlesztése, megerősítése. A nyomszakértői vizsgálatok céljára megküldött nyomokkal, nyomtörredékekkel kapcsolatos véleményalkotás gyakorlatban történő elsajátítása. A nyomszakértői kirendelő határozat értékelése, a csomagbontás folyamatának elvégzése. Gyakorló nyomszakértői vélemény készítése alkalmával szakértői vélemény alkotása. A szakértői véleményhez tartozó teljes körű dokumentáció elkészítése. A kirendelő számára készített vélemény, mellékletek, díjjegyzékek, a nyomok, nyomtörredékek összeállítása.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: A lábbelítől származó nyomok és mezítlábas nyomok, nyomtörredékek nyomszakértői vizsgálata.

- Az elméleti oktatás alkalmával elsajátított tudás felidézése. A szakértői példatár felhasználásával a témarészhez kapcsolódó szakértői véleményalkotás keretében, csoport, illetve kategorikus szakértői vélemény kialakítása.
- Önálló gyakorló vélemény elkészítése térfogati, felületi nyomok, nyomtörredékek vizsgálatakor.
- A gyakorlati vélemények értékelése.

2. téma: A statikus és dinamikus eszköznyomok nyomszakértői vizsgálata.

- Az elméleti oktatás alkalmával elsajátított tudás felidézése. A szakértői példatár felhasználásával a témarészhez kapcsolódó szakértői véleményalkotás keretében, csoport, illetve kategorikus szakértői vélemény kialakítása.

- Önálló gyakorló vélemény elkészítése térfogati, felületi nyomok, nyomtörödékek vizsgálatokor.
- A gyakorlati vélemények értékelése.

3. téma: A záruk, lakatok, plombák és tartozékaik nyomszakértői vizsgálata.

- Az elméleti oktatás alkalmával elsajátított tudás felidézése. A szakértői példatár felhasználásával a témához kapcsolódó szakértői véleményalkotás keretében, csoport, illetve kategorikus szakértői vélemény kialakítása.
- Önálló gyakorló vélemény elkészítése térfogati, felületi nyomok nyomtörödékek vizsgálatokor.
- A gyakorlati vélemények értékelése.

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. Munkadossziék és a gyakorló szakvélemények esetében legalább a „megfelelt” eredményt kell elérni.

10. Számonkérés: gyakorlati jegy

11. Az értékelés módszere: háromfokozatú gyakorlati jegy az éves teljesítmény alapján

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Kiss Lajos: Az igazságügyi kézírászakértői vizsgálatok alapjai (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1977.)
- Dr. Vass Kálmán: Az igazságügyi írásvizsgálat alapjai. (Budapest, 1970.)

22. TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy megnevezése: Nyomszakértői szakmai elméleti ismeretek 2.**
2. **A tanórák száma:** 25 óra elmélet és 55 óra gyakorlat
3. **Kreditérték:** 14 kredit
4. **A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** III. félév
5. **Az oktatás nyelve:** magyar
6. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Luczay-Pénzes Attila, igazságügyi nyomszakértő
7. **A tantárgy oktatói:** Luczay-Pénzes Attila, igazságügyi nyomszakértő
8. **Előtanulmányi feltétel:** Nyomszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.
9. **A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

1. téma: A nyomszakértői szakterület alapkérdései

6.1. téma: A szakértői vizsgálat folyamatának megismerése.

A nyom fogalmának definiálása, a nyomképző tényezők megismerése, a nyomok osztályozása, azok kriminalisztikai jelentőségének felismerése.

6.2. téma: A nyomok elkülönítése az anyagmaradványoktól. A nyomok speciális csoportosítása, fizikai tulajdonságaik meghatározása.

6.3. téma: A nyomok szakértői vizsgálatának előkészítése.

6.4. téma: A statikus és dinamikus nyomképződési folyamatok megismerése, az elváltozások, sajátosságok kriminalisztikai értékelése.

6.5. téma: A próbanyomok készítésére vonatkozó szabályok szakszerű alkalmazása, a próbanyom készítésének gyakorlati kérdései.

2. téma: A kirendelő határozat

7.1. téma: A szakértői kirendeléssel kapcsolatos speciális jogi szabályozás. A kirendelő, szakértő kötelességei, jogai

7.2. téma: A kriminalisztikai nyomszakértő tevékenységének meghatározása, a kompetencia terület ismertetése. A kirendelő határozat felépítése.

7.3. téma: A szakértő kirendelő határozatokban feltett kérdések szakmai értelmezése.

7.4. téma: A kirendelő határozattal megküldött nyom, nyomtöredék, eredetben biztosított nyomhordozó kezelésének eljárása, a csomagbontás menete. A nyom, nyomtöredék hitelességének megállapítása.

3. téma: Kriminalisztikai nyomszakértői tevékenység speciális ismérvei

8.1. téma: A kriminalisztikai szakértői tevékenység alkalmával vizsgált nyomok felosztása, csoportosítása. A nyomok, nyomtöredékek, általános, speciális tulajdonságai.

8.2. téma: A kriminalisztikai nyomszakértés alkalmával felhasznált azonosítás ismérvei.

8.3. téma: A szakértői tevékenység alkalmával levonható következtetések szabályai. A szakértői vélemény alkotás menete. A szakértői vélemény felépítése, annak részei.

8.4. téma: A próbanyomok készítése és a készítés szabályainak szakszerű alkalmazása. A kriminalisztikai szakértői fényképezés alkalmazásának módszerei. Az általános, speciális fénykép készítésének elméleti, gyakorlati szabályai.

8.5. téma: A laboratóriumi vizsgáló eszközök alkalmazásának menete. A kriminalisztikai fényképek számítógépes rögzítése, tárolása.

4. téma: Kriminalisztikai nyomszakértői vizsgálatok menete I.

- 9.1. téma:** A nyomszakértői vizsgálat folyamatának megismerése, és módszereinek hatékony alkalmazása.
- 9.2. téma:** A tárgy töredékek kriminalisztikai jelentőségének felismerése, a tárgy töredékek szakértői vizsgálata.
- 9.3. téma:** Az általános, illetve összehasonlító vizsgálatok, mérések elvégzésének, alkalmazásának szabályai.
- 9.4. téma:** A jelölési rendszerek kialakítása, felhasználása a vizsgálati részben.
- 9.5. téma:** Az azonosítás elméleti gyakorlati szabályainak alkalmazása.
- 9.6. téma:** A statikus és dinamikus nyomképződési folyamatok megismerése, az elváltozások, sajátosságok értékelése.
- 9.7. téma:** A nyomok feldolgozása, az optikai eszközök, speciális berendezések, számítástechnikai programok használata. Eredetben biztosított nyomhordozón nyomok előhívása, biztosítása.

5. téma: Kriminalisztikai nyomszakértői vizsgálatok menete II.

- 10.1. téma:** A szakértői vizsgálat lefolytatása, a szakértő részére megküldött anyag értékelése, előkészítése, a szakvélemény elkészítésének menete, szakértői véleményalkotás. A szakértői dokumentáció felosztása, a véleményalkotás fázisai.
- 10.2. téma:** Nyomok, nyomtöredékek, nyomhordozók képi feldolgozása, mikroszkopikus vizsgálata. A digitális, analóg fényképezés gyakorlati szabályainak megismerése, alkalmazása a nyomszakértői tevékenység során. Az összehasonlító vizsgálatok dokumentációinak kialakítása.
- 10.3. téma:** A szakértő véleményének megformálása alátámasztása a vizsgálati, valamint a dokumentációs részek felhasználásával.
- 10.4. téma:** Összehasonlító nyomszakértői vizsgálatok (rész, egész) elkészítésére

6. téma: A szakértői véleményalkotás a nyomszakértő kompetenciájába tartozó kérdéskörökben

- 6.1. téma:** A lábbelitől származó nyomok és mezítlábas nyomok, nyomtöredékek vizsgálata.
- 6.2. téma:** A statikus és dinamikus eszköznyomok nyomszakértői vizsgálatára.
- 6.3. téma:** A zárok, lakatok, plombák és tartozékaik nyomszakértői vizsgálatára.
- 6.4. téma:** A gépjármű gumiabroncsától származó nyomok nyomszakértői vizsgálata.
- 6.5. téma:** A vágó, szűrő eszközök nyomainak nyomszakértői vizsgálata
- 6.6. téma:** A harapás, állatnyomok nyomszakértői vizsgálata.
- 6.7. téma:** Egyéb nyomok (fül-, homlok, kesztyűnyom, ruhák nyomai, stb., lenyomatok)
- 6.8. téma:** Törési felületek vizsgálata (rész-egész vizsgálatok)

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. A házi dolgozatok és a zárthelyi dolgozatok esetében is legalább elégséges (2-es) átlagot kell elérni.

11. Számonkérés: kollokvium

12. Az értékelés módszere: szóbeli vizsga

13. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Bócz Endre + szerzői kollektíva: Kriminalisztika szakkönyv I-II. (Budapest, BM Kiadó, 2004.)

23. TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy megnevezése: Nyomszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 2.

2. A tanórák száma: 80 óra gyakorlat

3. Kreditérték: 14 kredit

4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése: III. félév

5. Az oktatás nyelve: magyar

6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása: Luczay-Pénzes Attila, igazságügyi nyomszakértő

7. A tantárgy oktatói: Luczay-Pénzes Attila, igazságügyi nyomszakértő

8. Előtanulmányi feltétel: Nyomszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.

9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

1. téma: A gépjármű gumiabroncsától származó nyomok nyomszakértői vizsgálata.

– Az elméleti oktatás alkalmával elsajátított tudás felidézése. A szakértői példatár felhasználásával a témához kapcsolódó szakértői véleményalkotás keretében, csoport, illetve kategorikus szakértői vélemény kialakítása.

– Önálló gyakorló vélemény elkészítése térfogati, felületi nyomok, nyomtörödékek vizsgálatokor.

– A gyakorlati vélemények értékelése.

2. téma: A vágó, szűrő eszközök nyomainak nyomszakértői vizsgálata.

– Az elméleti oktatás alkalmával elsajátított tudás felidézése. A szakértői példatár felhasználásával a témához kapcsolódó szakértői véleményalkotás keretében, csoport, illetve kategorikus szakértői vélemény kialakítása.

– Önálló gyakorló vélemény elkészítése térfogati, felületi nyomok, nyomtörödékek vizsgálatokor.

– A gyakorlati vélemények értékelése.

3. téma: A harapás, állatnyomok szakértői vizsgálata.

– Az elméleti oktatás alkalmával elsajátított tudás felidézése. A szakértői példatár felhasználásával a témához kapcsolódó szakértői véleményalkotás keretében, csoport, illetve kategorikus szakértői vélemény kialakítása.

– Önálló gyakorló vélemény elkészítése térfogati, felületi nyomok, nyomtörödékek vizsgálatokor.

– A gyakorlati vélemények értékelése.

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. Munkadossziék és a gyakorló szakvélemények esetében legalább a „megfelelt” eredményt kell elérni.

11. Számonkérés: gyakorlati jegy

12. Az értékelés módszere: háromfokozatú gyakorlati jegy az éves teljesítmény alapján

13. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Kiss Lajos: Az igazságügyi kézírászakértői vizsgálatok alapjai (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1977.)
- Dr. Vass Kálmán: Az igazságügyi írásvizsgálat alapjai. (Budapest, 1970.)

24. TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy megnevezése: Okmányszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.**
2. **A tanórák száma:** 86 óra elmélet
3. **Kreditérték:** 14 kredit
4. **A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
5. **Az oktatás nyelve:** magyar
6. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Molnár Gyula, igazságügyi okmányszakértő
7. **A tantárgy oktatói:** Molnár Gyula, igazságügyi okmányszakértő
8. **Előtanulmányi feltétel:** krimináltechnikai ismeretek
9. **A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

Az okmányszakértői szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek (1-2) tantárgyak oktatásának célja:

A kriminalisztikai okmányszakértői szakterületre vonatkozó speciális szakértői ismeretek elsajátítása. A kriminalisztikai azonosítás elmélet gyakorlati alkalmazásának elsajátítása. Az okmányszakértői vizsgálat folyamatának megismerése, a vizsgálati módszerek elsajátítása. A szakértői vélemények szakszerű elkészítési előírásainak megismerése. A kriminalisztikai szakértői tevékenységgel kapcsolatos szakmai elvárások megismerése, a véleménykészítés elméleti tudásanyagának megismerése, feldolgozása. Az egyes részfeladatokhoz kapcsolódó gyakorlati tevékenység megismerése, a gyakorlati jártasság megszerzése. Az elméletben tanultak gyakorlatba történő átültetése, készség és jártasság kifejlesztése, megerősítése. Az okmányszakértői kirendelő határozat értékelése. Gyakorló nyomszakértői vélemény készítése alkalmával szakértői vélemény alkotása. A szakértői véleményhez tartozó teljes körű dokumentáció elkészítése. A kirendelő számára készített vélemény, mellékletek, díjjegyzékek összeállítása.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: A kriminalisztikai feladathoz kapcsolódó krimináltechnikai kérdések megismerése, a helyszíni nyomrögzítési eljárási módszerek

Az élet, vagyon elleni bűncselekmények helyszíni szemléi alkalmával felkutatott nyomhordozók, nyomok felkutatásának, rögzítésének krimináltechnikai szabályai, az eljáró hatóság által történő nyomrögzítés, mintavételezés alkalmazásának előírásai.

2. téma: Kriminalisztikai laboratóriumi nyomkutató eljárások

A kriminalisztikai laboratóriumban az eredetben rögzített nyomhordozón alkalmazott nyomkutató eljárások ismertetése.

3. téma: A nyomok hitelesítésének menete, kapcsolódás a helyszíni szemle dokumentációihoz

A nyomok, nyomtörödékek, eredetben rögzített nyomhordozók hitelesítésének menete. A bűnjelleg szakszerű csomagolása.

4. téma: A helyszíni szemle dokumentációi

A helyszíni szemle dokumentációinak sajátosságai. A dokumentációk elkészítési szabályai. A helyszíni szemle dokumentációinak felhasználása a vizsgálatra megküldött nyomok, bűnjeltárgyak értékelésénél.

5. téma: A kriminalisztikai szakértői feladathoz kapcsolódó fényképezési, számítástechnikai eljárások

5.1. téma: A szakértői gyakorlatban alkalmazható fényképezési módszerek, eljárások elméleti, gyakorlati kérdései.

5.2. téma: A szakértői munkában felhasználható fényképezőgépek, fényképezési eljárások sajátosságainak megismerése, alkalmazása. A laboratóriumi, valamint a tárgyfényképezés alapjai, nyomok, nyomtörödékek, bűnjeltárgyak kriminalisztikai fényképezése.

5.3. téma: Az okmányszakértői tevékenység alkalmával felhasznált számítógépes alkalmazások elméleti, gyakorlati kérdései. Az optikai eszközök, speciális berendezések használatának elméleti, gyakorlati kérdései.

5.4. téma: A laboratóriumi vizsgáló eszközök alkalmazására

6. téma: A szakértői szakterületek alapkérdései

6.1. téma: A szakértői vizsgálat folyamatának megismerése. A nyom fogalmának definiálása, a nyomképző tényezők megismerése, a nyomok osztályozása, azok kriminalisztikai jelentőségének felismerése.

6.2. téma: A nyomok elkülönítése az anyagmaradványoktól. A nyomok speciális csoportosítása, fizikai tulajdonságaik meghatározása.

6.3. téma: A szakértői vizsgálat előkészítése.

6.4. téma: A kriminalisztikai elváltozások, sajátosságok értékelése.

7. téma: Okmányvizsgálati alapelvek

Az okmányok csoportosítása, felépítése és szerkezeti elemei (okmányelemek). Az okmányvizsgálatok alapvető módszerei és eszközei. Az okmányelemek reflexiós és emissziós tulajdonságai.

8. téma: A hordozóanyagok

A papíralapú okmányhordozók. A műanyagalapú okmányhordozók (plasztikkártyák). A textilalapú okmányhordozók. A vegyes alapú okmányhordozók.

9. téma: A nyomdatechnikai elemek

Az alnyomatok (alapnyomatok), az előnyomatotott szövegek, a sorszámzás és egyéb nyomdatechnikai elemek. Az alapvető nyomtatási eljárások: sík- (ofszet-), magas- és mélynyomtatás. A szitanyomtatás és egyéb nyomtatási eljárások.

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. A házi dolgozatok és a zárthelyi dolgozatok esetében is legalább elégséges (2-es) átlagot kell elérni.

11. Számonkérés: kollokvium

12. Az értékelés módszere: szóbeli vizsga

13. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Bócz Endre + szerzői kollektíva: Kriminalisztika szakkönyv I-II. (Budapest, BM Kiadó, 2004.)
- Juhász László: Okmányvizsgálat (Ramsys Zrt. 2005).

25. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy megnevezése: Okmányszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.**
- 2. A tanórák száma:** 74 óra gyakorlat
- 3. Kreditérték:** 14 kredit
- 4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
- 5. Az oktatás nyelve:** magyar
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Molnár Gyula, igazságügyi okmányszakértő
- 7. A tantárgy oktatói:** Molnár Gyula, igazságügyi okmányszakértő
- 8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

Az okmányszakértői szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek (1-2) tantárgyak oktatásának célja:

A kriminalisztikai okmányszakértői szakterületre vonatkozó speciális szakértői ismeretek elsajátítása. A kriminalisztikai azonosítás elmélet gyakorlati alkalmazásának elsajátítása. Az okmányszakértői vizsgálat folyamatának megismerése, a vizsgálati módszerek elsajátítása. A szakértői vélemények szakszerű elkészítési előírásainak megismerése. A kriminalisztikai szakértői tevékenységgel kapcsolatos szakmai elvárások megismerése, a véleménykészítés elméleti tudásanyagának megismerése, feldolgozása. Az egyes részfeladatokhoz kapcsolódó gyakorlati tevékenység megismerése, a gyakorlati jártasság megszerzése. Az elméletben tanultak gyakorlatba történő átültetése, készség és jártasság kifejlesztése, megerősítése. Az okmányszakértői kirendelő határozat értékelése. Gyakorló nyomszakértői vélemény készítése alkalmával szakértői vélemény alkotása. A szakértői véleményhez tartozó teljes körű dokumentáció elkészítése. A kirendelő számára készített vélemény, mellékletek, díjjegyzékek összeállítása.

A tantárgy részletes tematikája:

- 1. téma: Az okmányszakértői vélemények készítésének technológiája**
  - 1.1. téma:** Az okmányok előzetes vizsgálata (a részletes vizsgálati terv összeállítása).
  - 1.2. téma:** Az okmányok egyedi és összehasonlító vizsgálata.
  - 1.3. téma:** Az összehasonlító anyagok (mintakollekció, adatbázisok stb.).
  - 1.4. téma:** Okmányvizsgálatai módszerek és eszközök.
  - 1.5. téma:** Az okmányok műszeres vizsgálata.
- 2. téma: A személyazonosító okmányok komplex szakértői vizsgálata**
  - 2.1. téma:** A keményfedeles (nem fóliás) és a fóliás személyi igazolványok szakértő vizsgálata.
  - 2.2. téma:** A személyazonosító igazolványok (személyi kártyák) szakértői vizsgálata.
  - 2.3. téma:** Az útlevelek szakértői vizsgálata – különös tekintettel az EU-ós („burgundi vörös”) magánútlevelekre.
  - 2.4. téma:** A vezetői engedélyek (EU-konform és az EU-ós) szakértői vizsgálata.
- 3. téma: A gépjárműokmányok komplex szakértői vizsgálata**
  - 3.1. téma:** A kétlapos forgalmi engedélyek szakértői vizsgálata.
  - 3.2. téma:** A kétlapos vezetői engedélyek szakértői vizsgálata.
  - 3.3. téma:** A háromlapos (EU-konform) forgalmi engedélyek szakértői vizsgálata.
  - 3.4. téma:** Egyéb gépjármű okmányok (zöldkártya, útvonalengedély stb.) szakértői vizsgálata.
  - 3.5. téma:** A műszakvizsga-igazoló címkék, a rendszám-érvényesítő körcímkék, a környezetvédelmi matricák és a regisztrációs matricák szakértői vizsgálata.
  - 3.6. téma:** A gépjárművek eredetiségvizsgálata.

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. Munkadossziék és a gyakorló szakvélemények esetében legalább a „megfelelt” eredményt kell elérni.

10. Számonkérés: gyakorlati jegy

11. Az értékelés módszere: háromfokozatú gyakorlati jegy az éve teljesítmény alapján

12. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Bócz Endre + szerzői kollektíva: Kriminálisztika szakkönyv I-II. (Budapest, BM Kiadó, 2004.)
- Juhász László: Okmányvizsgálat (Ramsys Zrt. 2005).

26. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy megnevezése: Okmányszakértői szakmai elméleti ismeretek 2.**
- 2. A tanórák száma:** 39 óra elmélet és 41 óra gyakorlat
- 3. Kreditérték:** 14 kredit
- 4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** III. félév
- 5. Az oktatás nyelve:** magyar
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Molnár Gyula, igazságügyi okmányszakértő
- 7. A tantárgy oktatói:** Molnár Gyula, igazságügyi okmányszakértő
- 8. Előtanulmányi feltétel:** Okmányszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.

9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

1. téma: Az okmányok biztonsági rendszere

A passzív és aktív védelmi elemek. A papíralapú okmányhordozók védelmi elemei. A nyomdatechnikai elemek, mint védelmi megoldások. Egyéb biztonsági elemek.

2. téma: Az okmányösszeállítás anyagai

Bőrök és műbőrök. A rögzítőanyagok. A ragasztás mechanizmusa. A laminálás.

3. téma: Az okmányok megszemélyesítése

A grafitceruzák, tinták és színező paszták (golyóstollak). A biztonsági kitöltő anyagok. A kézi és a gépi kitöltés. Az okmányok kitöltéséhez használt nyomtatók. A lézergravírozás.

4. téma: Az okmányok hitelesítése

A bélyegzők és bélyegzőfestékek. A nyomatképződés mechanizmusa. A bélyegzőnyomatok.

5. téma: Az okmányok érvényesítése

Az érvényesítő elemek. Címkék, érvényesítő bélyegek és matricák.

6. téma: Az okmányhamisítás I.

A részleges hamisítások. Az okmányok szövegkitöltésében végrehajtott változtatások. Az okmányok kimosása. A bélyegzőnyomatok hamisítása. A fényképcsere. A nyomtatott és a lézergravírozott fényképek megváltoztatása („cseréje”). Egyéb részleges hamisítási módok.

7. téma: Az okmányhamisítás II.

A totális hamisítványok (okmányutánzatok). Az okmányelemek imitációja. A fekete-fehér és színes másolókon, ill. nyomtatókon készített hamisítványok. A fiktív okmányok.

8. téma: A látható fényben történő okmányvizsgálat

A megvilágítási módok jelentősége az okmányvizsgálatban. Nagyító (lupe) és fénymikroszkóp használata. Polarizációs feltét alkalmazása a technikai írás- és okmányvizsgálatban.

9. téma: Fluoreszcencia jelenségen alapuló okmányvizsgálat

A lumineszcencia optikai elve. Az UV-fluoreszcenciás vizsgálatok. A kék-, ill. zöld fény fluoreszcenciás vizsgálatok. Az anti-Stokes (aS-) anyagok lumineszcenciája.

10. téma: Az okmányok infraoptikai vizsgálata

Az elektromágneses spektrum és az infravörös sugárzási tartomány. Az infraaktivitás.

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. A házi dolgozatok és a zárthelyi dolgozatok esetében is legalább elégséges (2-es) átlagot kell elérni.

11. Számonkérés: kollokvium

12. Az értékelés módszere: szóbeli vizsga

13. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Bócz Endre + szerzői kollektíva: Kriminálisztika szakkönyv I-II. (Budapest, BM Kiadó, 2004.)
- Juhász László: Okmányvizsgálat (Ramsys Zrt. 2005).

27. TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy megnevezése: Okmányszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 2.**
2. **A tanórák száma:** 80 óra gyakorlat
3. **Kreditérték:** 14 kredit
4. **A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** III. félév
5. **Az oktatás nyelve:** magyar
6. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Molnár Gyula, igazságügyi okmányszakértő
7. **A tantárgy oktatói:** Molnár Gyula, igazságügyi okmányszakértő
8. **Előtanulmányi feltétel:** Okmányszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.
9. **A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**
  1. **téma: Az okmánykitöltések komplex szakértői vizsgálata**
    - 1.1. **téma:** Az írásképek optikai vizsgálata (UV-, VIS- és IR).
    - 1.2. **téma:** A printanyagok szakértői vizsgálata (matrix-, festéksugaras- és lézer-nyomtatók).
    - 1.3. **téma:** Termopapírok és a faxanyagok szakértői vizsgálata.
    - 1.4. **téma:** A lézergravírozott okmányok szakértői vizsgálata.
  2. **téma: A bélyegzőnyomatok szakértői vizsgálata**
    - 2.1. **téma:** A bélyegzőnyomatok festékanyagának optikai vizsgálata.
    - 2.2. **téma:** A nyomatelemek morfológiai jellegzetességeinek összehasonlító vizsgálata.
    - 2.3. **téma:** A bélyegzők azonosítása.
  3. **téma: Az értéket képviselő okmányok komplex szakértői vizsgálata**
    - 3.1. **téma:** Az illetékbélyegek szakértői vizsgálata.
    - 3.2. **téma:** A forintbankjegyek szakértői vizsgálata.
    - 3.3. **téma:** Az eurobankjegyek szakértői vizsgálata.
    - 3.4. **téma:** Az értékpapírok szakértői vizsgálata.
    - 3.5. **téma:** Egyéb értéket képviselő okmányok (sorsjegyek, szerencsejáték szelvények stb.) szakértői vizsgálata.
  4. **téma: Az okmányszakértői vizsgálatok írásszakértői vonatkozásai (technikai írásvizsgálatok)**
    - 4.1. **téma:** A kézírások mikromorfológiai jellegzetességei.
    - 4.2. **téma:** Az írásbenyomódások vizsgálata.
    - 4.3. **téma:** A vonalkeresztvezetések sorrendiségének meghatározása.
    - 4.4. **téma:** Az okmányok kormeghatározása (abszolút és relatív kronológia).
10. **Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:** A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. Munkadossziék és a gyakorló szakvélemények esetében legalább a „megfelelt” eredményt kell elérni.
11. **Számonkérés:** gyakorlati jegy
12. **Az értékelés módszere:** háromfokozatú gyakorlati jegy az éves teljesítmény alapján
13. **Tananyag:** A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Bócz Endre + szerzői kollektíva: Kriminálisztika szakkönyv I-II. (Budapest, BM Kiadó, 2004.)
- Juhász László: Okmányvizsgálat (Ramsys Zrt. 2005).

28. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy megnevezése: Ujjnyomatszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.**
- 2. A tanórák száma:** 80 óra elmélet
- 3. Kreditérték:** 14 kredit
- 4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
- 5. Az oktatás nyelve:** magyar
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Lontai Márton, igazságügyi ujjnyomatszakértő
- 7. A tantárgy oktatói:** Lontai Márton, igazságügyi ujjnyomatszakértő
- 8. Előtanulmányi feltétel:** krimináltechnikai ismeretek
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

Az ujjnyomatszakértői szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek (1-2) tantárgyak oktatásának célja:
Az ujjnyomatszakértői feladathoz kapcsolódó helyszíni bűnügyi technikai tevékenység megismerése. A nyomrögzítéssel kapcsolatos krimináltechnikai feladatok elsajátítása. Az ujjnyomatszakértői szakterületre vonatkozó általános és speciális szakértői ismeretek elsajátítása. A daktiloszkópia elméleti és gyakorlati kérdéseinek megismerése, elsajátítása során megszerzett szakmai ismeretek későbbi, önálló alkalmazása. Az elméletben tanultak gyakorlatba átültetése, az ujjnyomatszakértői vizsgálatok gyakorlati elsajátítása, megerősítése. A daktiloszkópiai vizsgálatra küldött nyomok, nyomtöredékek értékelése, összehasonlító vizsgálat módszertanának elsajátítása, szakvélemény készítésének gyakorlata.

A tantárgy részletes tematikája:

1. téma: Az ujjnyomatszakértői feladathoz kapcsolódó krimináltechnikai kérdések megismerése, nyomrögzítési eljárási módszerek

A bűnügyek helyszíni szemlén felkutatott nyomhordozók vizsgálata, nyomok rögzítésének krimináltechnikai szabályai, a nyomrögzítés előírásai, a nyomrögzítő anyagok speciális használata.

2. téma: Az ujjnyomatszakértői feladatokhoz kapcsolódó számítástechnikai eljárások

A szakértői munkában alkalmazható számítógépes feldolgozás elméleti, gyakorlati kérdései. A fényképezési eljárással rögzített daktiloszkópiai nyomok számítógépes feldolgozása. Az optikai eszközök, speciális berendezések használatának elméleti, gyakorlati kérdései.

3. téma: Az ujjnyomatszakértői szakterület alapkérdései

A szakértői vizsgálat folyamatának megismerése, szakaszai. A daktiloszkópiai nyomok felismerése, speciális csoportosítása. A szakértői vélemény általános és speciális kérdései.

4. téma: A daktiloszkópia történeti áttekintése

A daktiloszkópia fogalma, eredete. Az ujjnyomatok első tudatos felhasználása a személyazonosításban. A Bertillon féle antropometriai mérésrendszer. Sir Francis Galton és Sir Edward Richard Henry munkássága. A daktiloszkópia alkalmazása Magyarországon.

5. téma: A daktiloszkópia – önálló tudományág

A daktiloszkópia helye más tudományok között. A daktiloszkópia feladatai a kriminalisztikában. A daktiloszkópia alaptörvényei.

6. téma: A daktiloszkópia alapjai

A bőr szerkezete. A bőrlécrendszer öröklődése. Az ujjnyomatok fajtái és gyakorisága. A tenyérynym. A talpnym. A minúcia típusai és gyakorisága. A Galton-Henry féle osztályozási rendszer.

7. téma: A daktiloszkópiai eszközök, ujj- és tenyérynymat-felvétel

A daktiloszkópiai eszközök. Az ujj-és tenyérynymat-felvétel élő személyről. A digitális mintavételi eljárás általános szabályai. Digitális mintavételi eszközök működésének alapja. Az ujjnyomat-felvétel halott személyről.

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. A házi dolgozatok és a zárthelyi dolgozatok esetében is legalább elégséges (2-es) átlagot kell elérni.

11. Számonkérés: kollokvium

12. Az értékelés módszere: szóbeli vizsga

13. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Bócz Endre (szerkesztő) Kriminálisztika. III. rész 12. fejezet (Budapest, BM Kiadó, 2004.)
- Solymosi Józsefné, Dr. Tauszik Nagyvezsda, Romanek József: Daktiloszkópia (BM Duna Palota és Kiadó, 2004.)

29. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy megnevezése: Ujjnyomatszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.**
- 2. A tanórák száma:** 40 óra elmélet és 40 óra gyakorlat
- 3. Kreditérték:** 14 kredit
- 4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
- 5. Az oktatás nyelve:** magyar
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Lontai Márton, igazságügyi ujjnyomatszakértő
- 7. A tantárgy oktatói:** Lontai Márton, igazságügyi ujjnyomatszakértő

8. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):

Az ujjnyomatszakértői szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek (1-2) tantárgyak oktatásának célja:
Az ujjnyomatszakértői feladathoz kapcsolódó helyszíni bűnügyi technikai tevékenység megismerése. A nyomrögzítéssel kapcsolatos krimináltechnikai feladatok elsajátítása. Az ujjnyomatszakértői szakterületre vonatkozó általános és speciális szakértői ismeretek elsajátítása. A daktiloszkópia elméleti és gyakorlati kérdéseinek megismerése, elsajátítása során megszerzett szakmai ismeretek későbbi, önálló alkalmazása. Az elméletben tanultak gyakorlatba átültetése, az ujjnyomatszakértői vizsgálatok gyakorlati elsajátítása, megerősítése. A daktiloszkópiai vizsgálatra küldött nyomok, nyomtörödékek értékelése, összehasonlító vizsgálat módszertanának elsajátítása, szakvélemény készítésének gyakorlata.

A tantárgy részletes tematikája:

- 1. téma: Az ujjnyomatok fajtái**
- 2. téma: Minúcia pontok megismerésének gyakorlata**
- 3. téma: Galton-Henry osztályozási rendszer elsajátítása**
- 4. téma: A szakértői azonosítási folyamat gyakorlata**
- 5. téma: Az ujjnyom azonosítás gyakorlata**

9. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossiék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. Munkadossiék és a gyakorló szakvélemények esetében legalább a „megfelelt” eredményt kell elérni.

- 10. Számonkérés:** gyakorlati jegy
- 11. Az értékelés módszere:** háromfokozatú gyakorlati jegy az éves teljesítmény alapján
- 12. Tananyag:** A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:
  - Dr. Bócz Endre (szerkesztő) Kriminálisztika. III. rész 12. fejezet (Budapest, BM Kiadó, 2004.)
  - Solymosi Józsefné, Dr. Tauszik Nagyzezsda, Romanek József: Daktiloszkópia (BM Duna Palota és Kiadó, 2004.)

30. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy megnevezése: Ujjnyomatszakértői szakmai elméleti ismeretek 2.**
- 2. A tanórák száma:** 80 óra gyakorlat
- 3. Kreditérték:** 14 kredit
- 4. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** III. félév
- 5. Az oktatás nyelve:** magyar
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Lontai Márton, igazságügyi ujjnyomatszakértő
- 7. A tantárgy oktatói:** Lontai Márton, igazságügyi ujjnyomatszakértő
- 8. Előtanulmányi feltétel:** Ujjnyomatszakértői szakmai elméleti ismeretek 1.
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

1. téma: A daktiloszkópiai azonosítás

Az azonosítási metodológia. Az azonosítás lehetséges hibái és kivédésük. Az azonosítási folyamat mennyiségi és minőségi aspektusai. A numerikus és holisztikus azonosítási módszer.

2. téma: A helyszíni nyom azonosításának gyakorlati szempontjai

Az ujjnyomot létrehozó ujjak meghatározása. Az ujj második és harmadik perce. A tenyérszövet jellegzetes 3 fő területe.

3. téma: A szakértői vélemények készítésének szabályai

Az igazságügyi szakértő. A daktiloszkópiai szakértői vizsgálat. A szakértői vélemény.

4. téma: A daktiloszkópiai nyilvántartások

A daktiloszkópiai nyilvántartások kezelése, adatfeldolgozás.

5. téma: Az Automatikus Ujj – tenyérszövet Azonosító Rendszer (AFIS)

Az AFIS rendszerek jellemzői.

6. A nemzetközi biometrikus adatcsere formái

A daktiloszkópiai adatok nemzetközi keresésének lehetőségei.

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. A házi dolgozatok és a zárthelyi dolgozatok esetében is legalább elégséges (2-es) átlagot kell elérni.

11. Számonkérés: kollokvium

12. Az értékelés módszere: szóbeli vizsga

13. Tananyag: A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:

- Dr. Bócz Endre (szerkesztő) Kriminálisztika. III. rész 12. fejezet (Budapest, BM Kiadó, 2004.)
- Solymosi Józsefné, Dr. Tauszik Nagyzezsda, Romanek József: Daktiloszkópia (BM Duna Palota és Kiadó, 2004.)

31. TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy megnevezése: Ujjnyomatszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 2.**
2. **A tanórák száma:** 80 óra gyakorlat
3. **Kreditérték:** 14 kredit
4. **A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** III. félév
5. **Az oktatás nyelve:** magyar
6. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Lontai Márton, igazságügyi ujjnyomatszakértő
7. **A tantárgy oktatói:** Lontai Márton, igazságügyi ujjnyomatszakértő
8. **Előtanulmányi feltétel:** Ujjnyomatszakértői szakmai gyakorlati ismeretek 1.
9. **A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**
  1. **téma: Az ujj alap és középpercén lévő fodorszál rajzolat vizsgálata**
  2. **téma: Hajlító redők és ráncok felismerése**
  3. **téma: A tenyéryom azonosítás gyakorlata**
  4. **téma: AFIS rendszerben történő ujj és tenyéryomat feldolgozás**
  5. **téma: A fényképezési eljárással rögzített daktiloszkópiai nyomok számítógépes feldolgozása**
  6. **téma: AFIS rendszerben történő daktiloszkópiai nyomfeldolgozás**
  7. **téma: Daktiloszkópiai adatok AFIS keresése a nemzetközi adatcsere szabályai szerint**
  8. **téma: A szakértői vélemények készítésének szabályai**
  9. **téma: Szakértői vizsgálatok gyakorlása**
  10. **téma: Szakértői vélemények készítése**
10. **Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:** A tanórák 90%-án való részvétel. Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlati foglalkozásokon meghatározott feladatok elvégzése, az előírt formájú és tartalmú munkadossziék összeállítása, határidőre történő leadása, a gyakorló szakvélemények határidőre való beadása. Munkadossziék és a gyakorló szakvélemények esetében legalább a „megfelelt” eredményt kell elérni.
11. **Számonkérés:** gyakorlati jegy
12. **Az értékelés módszere:** háromfokozatú gyakorlati jegy az éves teljesítmény alapján
13. **Tananyag:** A kötelező irodalom és az előadások anyagai. Kötelező irodalom:
  - Dr. Bócz Endre (szerkesztő) Kriminálisztika. III. rész 12. fejezet (Budapest, BM Kiadó, 2004.)
  - Solymosi Józsefné, Dr. Tauszik Nagyeczda, Romanek József: Daktiloszkópia (BM Duna Palota és Kiadó, 2004.)